

Halálra ítélték és kivégezték Tichy Arpádot

A bitófa

Három órán át tanácskozott a budapesti statáriális bíróság és ez a három óra, huszonöt év sorsa felett határozott. A halál fekete gyászmadara felszállt a pestvidéki törvényszék rögtönzött siralomházára és az ítélet megszületését követő két óra múltán, az állami ítéletvégrehajtó katonásan jelenthette: Főügyész ur, igazságszolgáltatás, állam, megsértett társadalmi világrend, — az ítéletet végrehajtottam... A radnai születésű Tichy Arpád sorsa a bitón berejeztetett.

Most, hogy a véres ráckevei dráma utolsó fejezete is lezárult és az emberi igazságszolgáltatás elégtételt vett, a mai korszak pszichopathológiai boncasztalára fektethetjük ezt az esetet, ami egyike csupán azoknak, amelyek meghökkenítő módon szaporodnak Európa gazdasági krízisben vergődő társadalmában. Minő sátni erők ragadják ilyen végzetes szélsőségekbe azokat, akik szinte semmi-segékért emberéletet vetnek oda áldozatul: a másokét, de egyben a magukét is? Hol gyökeredzenek azok a végső okok, amelyek a jólismert polgári környezet miliójából a kriminálpszichológia végzetleges tévutaira ragadják a közmegebecsülésben élő, csöndesen munkálkodó, egyszerű családok sarjadékait...? Tizen-négy, tizenhat, husz, huszonöt éves fiatal emberekről olvashatjuk szinte naponta mára, hogy egy tragikus percben elérte őket a végzetes sorsfordulat pillanata: vagy önkezükkel oltják ki életük alig lángbaszökkenő mécsest, vagy más emberélettel szemben követik el a legnagyobb bünt: az élet elvételét.

A mai fiatal generációk fölnövekedését, világszemléletének sajátos kifejlődését. — ezt napról-napra megállapíthatja minden szülő és minden nevelő — egészen másfajta tényezők befolyásolják, mint aminők a háború előtti és a háború alatt felnőtt neinezedekeket alanozták meg. A gazdasági és társadalmi tragédiák a már felnövekedett generációt is könnyen elsodorják és egyik pillanatról a másikra hozzák összeütközésbe a fennálló világrenddel.

A védekező társadalom a rendkívüli bűncselekményekkel szemben rendkívüli igazságszolgáltatással kíván védekezni és a statáriális eljárás elrettentő, de meg nem győző ítéleteivel igyekeznek elfojtani a megdöbbentő bűncselekmények elszaporodását. Ez a methodus arra a módszerre emlékeztet, amivel a középkor tudománya az emebetegeket kezelte. Elrettentett, megbélyegzett és ölt ott, ahol gyógyítania kellett volna. Sok örület ismerünk a történelemből, de meggyógyított emebeteget egyet sem; egészen addig az időpontig, amidőn a „gyógyító” kinzóeszközök helyét a felvilágosodott ember kezében fel nem cserélte a kényszerzubbony, majd a pszichoanalízis tételeinek örök törvénykönyve.

A statáriális uton ma éjjel kivégezték Tichy Arpád példája megborzongatja a közvéleményt, de vajjon visszaretenti-e a büntől az eljövendő tragédiáknak ma még ismeretlen főszereplőit? A bitófa sem gyógyszer azok számára, akiket életük válságos pillanata váratlanul nagy megpróbáltatások elé állít, amelyekben nincs elég erkölcsi erejük, lelki felkészültségük arra, hogy megállhatnának a bűn meredekén. A statáriális bíróságok ítéleteinek tanulságai mindinkább azt a látszatot kelteik, hogy a bitófák mindaddig csak gyenge feyítőeszközök maradnak a túlfeszített idegzettü korszakban, amíg a társadalom el nem szánja magát arra, hogy preventív intézkedésekkel keljen küzdelemre a bűnbedöntő lelki válságok tragikus eredő-okai ellen.

Kitört a nyílt harc

Averescu marsall és Goga között

„A kormány helyzete szilárdabb, mint valaha” — Új törvényjavaslatok a Kamara előtt — Nagy izgalom a Néppártban — A besszarábiak kitartanak Averescu mellett — Módosítás az állampolgársági törvényjavaslatban

Iorga nélkül zajlott le az egyetemi rektorválasztás

Bucurestiből jelentik: A Neamul Romanesc, a miniszterelnök házi sajtóorgánuma, mindama támadásokra vonatkozólag, amelyek a kormányt a konverzióval kapcsolatosan érték, megjegyzi, hogy a monopól kölcsöne ékesszóló bizonyítéka annak, hogy a kormány helyzete nemcsak nem rendült meg, de szilárdabb, mint valaha. A háború óta nem fordult elő, hogy Románia ilyen alacsony kamatláb mellett, kölcsönt tudott szerezni és ehhez járul még az a tény is, hogy a mai viszonyok közepette sikerült a kölcsönt megkötni.

Itt írjuk meg, hogy a Kamara jogügyi bizottsága ma kezdte tárgyalni azt a parlamenti iniciatívából benyújtott törvényjavaslatot, amely szerint a tisztviselőknék és nyugdíjasoknak fizetéseiből legfeljebb harminc százalék foglalható le.

Néppárti körökben nagy az izgalom. Goga hívei ugyanis a pártszervezetekhez leveleket intéztek, amelyekben arra szólítják fel a vidéki vezetőségeket, hogy csatlakozzanak Gogához. A besszarábi szervezet kereken tudomására hozta viszont a georgistáknak, hogy kitartanak Averescu marsall mellett. A marsall körlevele se késett soká. Ő azt adja tudtul, hogy minden más korábbi levél, amely bizonyos összejövelekre szolgált meghívóként, nem a párt hivatalos értesítése és így azokat nem kell komolyan venni.

Ma lezajlott Bucurestiben az egyetemi rektorválasztás. A választáson két jelölt állott szembe egymással. Gheorghiu, az Orvosszövetség elnöke és Populescu, a bölcsészeti

fakultás dékánja. Hírek szerint, Iorga is akarta magát jelölni, azonban ekkor már fölvilágosították, hogy elkészt, Összesen 134 érvényes szavazatot adtak le a választáson.

Délután öt óraker vált ismeretessé a rektorválasztás eredménye. Érdekes, hogy a ténylegesen nem jelölt Iorga miniszterelnök még így is kapott 19 szavazatot, míg a másik két jelölt közül Gheorghiu 53, Populescu 35 szavazatot nyert el. Eszerint Iorga ellenfele kisebbségben maradt és a Romániai Orvosszövetség elnöke lett az egyetem új rektora.

A Lupta szerint a kormány azért dolgoztatja olyan lázasan a parlamentet, mert likvidálni akarja a programját. A lap szerint Ghica és Vasilescu Carpen miniszterek le is mondtak, de Iorga nem akarta nyilvánosságra hozni a lemondásokat, hiszen hamarosan az összkormány lemondása következik be. A Lupta úgy értesül, hogy semleges pártönkivüli egyéniségekből álló kormány következne, amely májusra rendkívüli ülészakra hívna össze a parlamentet, letárgyalatná a választási törvényjavaslatot és szeptemberben megtartaná a választásokat.

Fischer József dr. ellentörvényjavaslatot dolgozott ki az állampolgársági ügyek rendezéséről és ezt bemutatta Pop Valér dr. igazságügyi miniszternek. Fischer tervezete az általános kisebbségi szempontokat védi meg. Pop Valér figyelemmel hallgatta végig Fischer fejtegetéseit és kijelentette, hogy azokkal több tekintetben egyetért és föl is használja azokat törvényjavaslatában.

Japán és Amerika között a helyzet

A kínai csapatok visszavonulnak. Mandzsúria Japánra élet-halál kérdése — Japán sikerek igen komoly

A japán csapatok bevonultak Sapeibe

Sanghaiból jelentik: A japán tüzérség egész éjszaka megsemmisítő pergőtüz alatt tartotta Kiang-Vant. A tüzelés eredményeképp a kínaiak még az éjszaka kiürítették a falut, úgy hogy amikor a japánok reggel támadásba kezdtek, már nem találkoztak ellenállással Kiang-Van-ban. A japán csapatok ezután Ta-Sang felé folytatták előnyomulásukat. A japán jelentések azt állítják, hogy a szakadatlan bombázások a kínai csapatokat teljesen demoralizálták. A kínaiak vesztesége a legutolsó két nap óta kétezer főt tesz ki. A japán repülők tizenhét bombát dobtak le a Sanghai—Nanking közötti vasútvonalra.

A Daily Telegraph a japán sikereket arra magyarázza, hogy a teljesen kimerült 19. hadsereget kivonták a harcból, helyébe a harcot még nem látott 88-ik hadosztály került. A japán-amerikai helyzet igen komoly, de remélik, hogy sikerül az ellentéteket elsimítani.

Tokiói jelentések szerint Inukai minisz-

terelnök villásreggelin látta a Népszövetség mandzsúriai bizottságát. A miniszterelnök kijelentette, hogy Mandzsúria Japánra élet-halál kérdés, ezt az igazság figyelembevételével nélkül is meg lehet érteni. Mandzsúria problémája az egész vizály eredete tulajdonképpen.

A Petit Parisien értesülése szerint a japánok nem fogadták el Kelley angol tengernagy javaslatát és ellenjavaslatokat tettek, amelyben egy értekezlet tartását ajánlják a kérdések megoldására.

Ujabb hírek szerint egyébként a 19. hadsereg megkezdte visszavonulását. A japán csapatok bevonultak Ta-Sangba.

Este érkezett jelentés szerint a japán csapatok szerdán délután döntő rohamra indultak Sapei városrészt ellen. A rohamot hosszantartó és rendkívül erős tüzérségi támadás előzte meg a japánok részéről. A japán csapatok ezuttal gyújtógránátot is használtak, amelyek az amúgy is csaknem teljesen romok-

ban beverő városrészt lingaborították. A gyújtógránátok következményeképpen keletkezett hatalmas tüzhöz még az erős szél hatása is hozzájárult, úgy hogy a lángok füstje egészen a nemzetközi negyedig terjedt és fojtó füstfelhőbe burkolta az internacionális telepneveit. A füst következtében sűrű sötétség szállott alá a nemzetközi negyvedre és annak lakói tömegesen szenvedtek füstmérgezést.

A győzedelmes japán csapatok állandó tüzelés közben vonultak be a kiürített Sapei városrész rombaiból, langtengerbe burkolt ta-

lai közé. A kínai csapatok csak egészen kis számú hátvédet hagytak a kiürített Sapeiben, azonban ez a kis csapat emberfeletti hősiességgel tartotta magát. Ez a hősiesség természetesen nem sokáig használt a hatalmas tulerővel szemben és csakhamar szétmorzsolódott a kínai hátvéd-csapat. A japánok elfoglalták a városrészt és több ezer kínai foglyot is ejtettek. A hadifoglyok részére ideiglenesen hevenyészett gyújtótáborot állítottak fel Sapeiben. A japán csapatok győzelme egész Sanghai lakosságát rendkívül lehangolta.

A városok súlyos megterhelése ellen

szólalt ma fel Hegedűs Nándor magyarpárti képviselő

Az állam át akarja venni a városok tulajdonában levő kaszárnyákat — Tiltakozás az interimárbizottságok életének meghosszabbítása ellen — Fizesse meg az állam a kaszárnyák építésébe fektetett kölcsönöket

Elénk vita a Kamarában a konverziós javaslatról

Bucurestből jelentik: Azzal a törvényjavaslattal kapcsolatosan, amely azt célozza, hogy az állam átveszi a városok és a megyék tulajdonában levő kaszárnyákat, Hegedűs Nándor nagyváradi magyarpárti képviselő a közgazdasági bizottság mai ülésén nagyszabású beszédet mondott, amelyben az átvétel módja ellen tiltakozott. Leszögezte, hogy a Magyar Pártnak nincs elvi kifogása az ellen, hogy az állam átvegye a kaszárnyákat, azonban súlyos gazdasági okok folytán tiltakozni kényszerül az átvétel kivitele ellen. Nem szabad ugyanis elfelejtenünk arról, hogy a kaszárnyák legtöbbször a városok és a megyék súlyos pénzügyi, leginkább adóból épültek, sok esetben azonban a városok építkezési kölcsönöket vettek fel rá, amelynek terheit még most is nyögik.

A városok olyan szerződéssel adták át az államnak a kaszárnyákat, hogy bért kapnak értük, föl kell tenni ezek után a kérdést, mi lesz a kaszárnyák bérével? A Magyar Párt tiltakozva az átvétel módja ellen, egyszerűsített követeli, hogy *fizesse meg az állam a kaszárnyák építésébe befektetett kölcsönöket, tőkeket.* A törvényjavaslat évi kétmilliós törlesztést állapít meg a kaszárnyákért egy-egy városnak, Nagyváradon például 300 millió ér-

téket reprezentál a kaszárnyák értéke, a törvényjavaslat szerint tehát 150 éven át törlesztené az állam az árát.

A városoknak nincs pénzük a legszükségesebb költségeik fedezésére, az állam már a rendőrségi, a kórházi és a nyugdíjkiegészítést terhelte is a városok nyakába akasztotta. Kifogásolható az értékbecslés munkája is. A bizottságban a hadügyminiszterium és az átmeneti városvezetőség egy-egy delegátusa foglal helyet, szóval a lakosság igazi megbízottja hiányzik belőle. Az interimár-bizottságoknak a város tulajdonában levő értékek felett nem is szabadna diszponálni, mivel a választott tanács jogkörébe tartozik. Hegedűs az értékbecslési munka elhalasztását követelte mindaddig, amíg a városok élen választott tanács nem áll. *Tiltakozik az interimár-bizottságok életének meghosszabbítása ellen is és mert az új választási törvényrevízió sokáig késik, követeli a pártja nevében, hogy a kormány azonnal írja ki a régi választási törvények alapján az új választásokat.* Ismételten hangsúlyozza, nem az átadás, hanem a mód ellen emel szót, a hadsereg támogatását nem kifogásolja, de városi vagyonok felett nem lehet egykönnyen rendelkezni.

A Kamara mai ülésén egyébként tovább

folyt a konverziós törvényjavaslat vitája, a melynek első felszólalója Hedrich németpárti volt. Magával a konverziós törvényjavaslattal pártja nevében egyetért, azonban elhibázottnak minősíti a kivitelét, mert *ez tönkretesz a hiteléletet, megöli a gazdasági tevékenységet és a mezőgazdaság sokkal súlyosabb helyzetbe fog kerülni, mint annakelőtte,* a termékek árai jobban alászállanak. Főhibájának említi, hogy a törvényjavaslat csak egy társadalmi réteget érint és sujt. Híve az egyéves általános moratóriumnak, amikor az összes adósságok kamatait leszállítanák.

D. R. Ioanutescu a nemzeti-parasztpárt véleményét állapította meg. Lehetetlennek tartja a konverzió harminc évre terjedő határidejét. Ki kell terjeszteni a konverziót a kisajátítással kapcsolatosan a kincstárral szembeni adósságokra. Legjobb lenne a mezőgazdasági kényszerűség rendszerének bevezetése. Pontos statisztikát kellene készíteni a mezőgazdasági adósságokról, hogy tiszta képet lehessen nyerni.

Otetelesanu a néppárt nevében megemlíti, hogy *Averescu* már három évvel ezelőtt tervezett konverziót az összes adósságok amortizációs pénztára felállításának formájában. A konverziós javaslatért áthárítja a felelősséget a kormányra, és a törvényjavaslatot csak akkor hajlandó elfogadni ha a részletes vita során elfogadják a néppárt módosító javaslatait.

Kemál, Hitler és százezer horvát felkelő támogatták volna a magyar puccsistákat

vallotta a mai tárgyalás egyik tanúja. — Találkozások Vannay lakásán.

Budapestről jelentik: A puccs-ügy főtárgyalásán ma folytatták a kihallgatásokat. *Berkel* János vendéglős, volt detektív elmondta, hogy *Vannayt* kevéssé ismerte, de *Gyulay Molnár* barátja volt. Többször találkozott Vannay lakásán, aki félreérthetetlenül több ízben beszélt a felkelésről.

Kijelentette, hogy a határon százezer horvát felkelő csatlakozna hozzájuk és ezenkívül bejelentette, hogy sikerült *Kemál* és *Hitler* hozzájárulását megszereznie az ügryhöz. Ő nem adott semmiféle tervet arról, hogy a zsidókat a Vérmezőre kell vinni és ott lemészárolni. Ezt a tervet Gyulay Molnár találta ki. A tanúkihallgatás folyik.

Különös állatfarmok

a német fővárosban.

Kevesen tudják, hogy milyen uralkodó szerepet tölt be a német főváros az állatkereskedelemben. Ugyan ki is sejtene például, hogy Berlin a világ egyetlen városa, ahol tömegesen tenyésztik az orvosi célokra szolgáló patkányokat, egereket s egyéb rágcslókat s amelynek ilyen árucikkben összeköttetése van az egész világgal. A hullókkal és kétlábúkkal való kereskedésnek is Berlin a központja. Gyakran megtörténik, hogy egyes ritkább állatfajták kétszer is megteszik az utat az óceánon át. Egyszer, amikor Berlinbe kerülnek raktárra, másodszor, amikor Berlinből az óceánon túlra eladják. Körülményes dolog, de nyereséges.

A legkülönbözőbb állatfarmokat tartják nyilván a berlini hatóságok. Vannak iarmok, ahol tisztán patkányt, egeret, földi gilisztát, piócát, vizibóhat, tengerimalacot, közönséges poloskát, házinyulat, vagy tisztán kigyókat tenyésztenek. A tenyésztők főként magánemberek, akik csak mellékfoglalkozásként, avagy szenvedélyből üzik az állattenyésztést.

A farmok nagysága ugyanis az állatfajtól függ. Poloskát vagy vizibóhat igen kis területen is ezrével lehet tartani.

A tenyésztők közül első helyen kell említeni az egér- és patkánytenyésztőket. Ezt a két állatot keresik leginkább s ezeknek az eladására lehet a legbiztosabban számítani. Kórházak, egyetemi klinikák, tudományos laboratóriumok, vegyszergyárak, de magánorvosok is keresik ezt a két rágcslót, amelyek a legkitűnőbb szérumtermelők. A háború előtt csak három nagytenyésztő volt Berlinben. Ma már tízenkét telepen tenyésztnek egeret, patkányt,

Az egyik telep egy használaton kívül helyezett garázs, ahol körülbelül háromezer anyapatkány él. A farm tulajdonosa valamikor postakocsis volt. Egyszer megütötte a fülét a hír, hogy vörhenyellenes szérum termelésére szürke egereket keresnek. Minthogy a postalovak istállójában hemzsegték ezek az állatok, Seyer ur, a kocsis, üres óráiban szorgalmasan vadászott s az állatokat szép nyereséggel eladta. Amikor azután nyugdíjazták, megalapította az első farmot, amelynek színhelvé két melegágyának berendezett virágágy volt. Az üzlet egyre nagyobb lett s ma már ez a világ legnagyobb rágcslófarmja. A föld minden részével kereskedelmi összeköttetést tart fenn Seyer ur. Nem ritka az a hónap, amikor háromezer egeret, háromszáz patkányt és három ezeröttszáz tengerimalacot ad el. Amikor nála jártunk, éppen Törökországba küldött hatvan tengerimalacot. Az állatok repülőgépen utaznak és gyorsan megérkeznek rendeltetési helyükre.

Seyer ur elmondotta, hogy ebben a kereskedelmi ágban is egymást váltogatja a hossz és besség. A háború előtt egy fehér eger husz pfennigbe került, ma negyven pfennigért fizetnek érte. Olykor hatvan pfennigig felemelkedik az ára a fehér egernek, majd leesik tizenöt pfennigre. A farm főként eladásra van berendezve, de kismértékben fajnemesítés is folyik rajta. Seyer legújabbban kibővítette üzletét poloska-farmmal.

A poloskákat ugyanis jó áron vásárolják azok a gyárak, amelyek poloskairtó szereket hoznak forgalomba.

Különbözik ezektől a farmoktól a giliszta- s egyéb féregtenyésztés. Ezeket a férgeket a nyári hónapokban szedik össze az olesón elszegődött munkanélküliek. A legdrágább ebben

a kategóriában a lisztgukac, mert hiszen ezt liszttel kell táplálni. Drágák továbbá azok a férgek is, amelyek csak éjszaka másznak ki a föld felszínére. Ezek összeszedésénél világosságra van szükség, ami fokozza az üzemi költséget. Mondanunk sem kell, hogy mindezeket a férgeket a sporthorgászok vásárolják meg.

Van Berlinben egy speciális üzlet, mely még külföldi horgászoknak is szállít.

Külön kell megemlékeznünk egy rokonszenves állatkáról, a piócáról. A kis fekete állatkák darabja ötven pfennigbe kerül. Kaphatók minden berlini gyógyszerárban, amelynek a Donner-cég a szállítóik. A Donner-féle telepen a piócákat friss huson tartják s az állatkák életkora átlag husz esztendő. Minél öregebbek lesznek, annál vérszomjasabbak.

Tenyésztenek Berlinben tücsköt is. Ezeket főként az állatkert vásárolja, részben bizonyos madarak táplálására, részben pedig vidéki hangulat teremtésére.

Külön kell szólnunk a kigyófarmokról. Van egy farm Berlinben, ahol kétszáz tenyész-kigyót tartanak. A kigyófarmok összes állománya egy szakértő becslése szerint kétezer kigyóra és hatezer teknősbékára becsülhető.

Nemrégiben rendezték be Berlinben az első aligátorfarmot. A kisebb nagyságú aligátor így azután nem is drága. Már tízenöt márkáért lehet kapni. Jelenleg valóságos tultermelés mutatkozik teknősbékában, úgy hogy a teknősbéka átlagos ára mindössze egy márka.

S így folytathatnók tovább a különböző állatfarmok ismertetését. Nem hiába óriási város a németek Berlinje, rengeteg érdekességet és újdonságot nyújt. Kívülről némelyik ház szürkének és józannak fest, belül a falai mögött azonban aligátorok, patkányok, vagy éppen vizibóhat tanyáznak.

Kivégezték Tichy Arpádot

Megrázóan izgalmas statáriális tárgyalás — Halotti csendben vezették elő a vádlottat — Tichy Arpád részletesen ismerteti a borzalmas gyilkosság minden részletét — Dr. Miklós Zsigmond menekülése a gyilkos elől — Harmincöt halálos fejszeccsapás — A vád- és védőbeszéd — Halálítéletet kér az ügyész — Az ítélet — Nincs kegyelem

Az éjszaka háromnegyed tizenegy órakor végrehajtották a halálos ítéletet

Budapestről jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: A tárgyalóterem zsúfolásig tömött padsorai előtt, feszült érdeklődés közepette pontosan reggel 10 órakor kezdte meg a pestvidéki statáriális bíróság az aradi vonatkozású, gyújtogatással kapcsolatos ráckevei rablógylkosság ügyének statáriális tárgyalását. A tárgyalóterembe csupán háromszoros igazoltatás után lehetett bejutni, de így is szorosan egymás mellé kerültek a kedvezményes hallgatók: a külföldi sajtóorgánumok képviselői, kriminológusok, büntető-jogászok, belföldi hírlaptudósítók, bírák, ügyvédek. Feltűnően kevés számban jelentek meg a nők a tárgyalóteremben: elriasztotta őket láthatólag a bünper szinte páratlanul álló kegyetlen jellege és a véres részletekben bővelkedő lefolyása.

Székelly Lajos tanácselnök vezetésével egy bíró foglalta el a statáriális bíróság zöld posztóval bevont emelvényét a pestvidéki törvényszék III-ik emeleti nagy tárgyalótermében. A két orvosszakértő a tanúk padján kapott helyett, míg dr. Oláh János ügyész a közvádó helyet foglalta el és előtte az emelvényen csupán pár feljegyzés feküdt.

Az ügyész indítványozta, hogy a statáriális bíróság ne csak a gyilkossági, hanem a gyújtogatási ügyet is tárgyalja. Kardos dr. védő a javaslatot ellenezte. Az elnök végül bejelentette, hogy a bíróság a két ügyet együttesen tárgyalja.

Tichy Arpád birái elé lép

Halotti csendben adta ki az elnök a vádlott elővezetésére vonatkozó parancsot. Pár pillanat múlva két szuronyos fegyőr kíséretében a tárgyalóterem oldalajtáján keresztül belépett a ráckevei rémdráma főszereplője, a radnai születésű Tichy Arpád. Fekete ruha van rajta: szemei révetegen futnak körös-körül a tárgyalóteremben, aztán lehajtott fejjel elfoglalja helyét a két ór között a vádlottak farácsos padján. Látszik, hogy megviselte a statáriális tárgyalás előtti éjszaka: szeméit, amelyek mélyen bennülnek sápadt arcának üregében, sötét árnyékok veszik körül. A tárgyalóterem közönsége lélegzetvisszafojtva figyeli a vádlott minden mozdulatát.

Ebben a komor hangulatban kezdte meg az elnök a vádlott kihallgatását. Tichy akadozó, gyöngé hangon válaszol a kérdésekre: érezni, hogy a toroka kiszáradt, idegesen összeszorult. Radnán született 1907-ben, román állampolgár. Ráckeveén nagynehezen talált magának elhelyezkedést irnokiapidijas minőségben, ahonnan azonban a gyilkosság előtt elbocsátották.

— *Bünnösnek érzi magát?* — teszi fel a kérdést az elnök.

Tichy láthatólag készült a kérdésre, mégis mintha vállára ütöttek volna, meginog. Alig hallani, amidőn száraz ajkai közül kimorzsolja az egyetlen szót:

— Igen...

— *Ide figyeljen* — szegezi rá szemét Székely dr., a statáriális bíróság elnöke. — *Maga itt a legfelsőbb ítélőszék előtt áll, csak a szízigazat mondja. El tudná mondani, hogyan követte el a rablógylkosságot?*

Tichy lehajítja fejét, kezei, melyeknek ujjai görcsösen egymásba kapaszkodnak, most szemmel láthatólag remegni kezdenek.

— *Megkísérlem* — nyögi ki végül.

Feszült csendben folytatta akadozó vallomását:

— Még januárban történt, — mondja egy-

re erősödőbb hangon — hogy dr. Miklós Zsigmond közjegyzői irodájában a rámbizott pénzből 95 pengőt elköltöttem. Azt hittem, pótolni fogom tudni, mielőtt baj származna belőle, — de erre nem nyílt sehogyse alkalmam. A hivatalos pénz hiánya egyre jobban aggasztott és állandóan foglalkoztatott a gondolat, hogy hogyan telhessem vissza.

— Tudtam, hogy állandóan van pénz az iroda Wertheim-kasszájában — vallja tovább. — Gyakran láttam, amidőn a közjegyző kinyitotta az ajtaját, a bankókat. Egy ilyen alkalommal fogamzott meg a terv bennem: fel fogom feszíteni a kasszát és az innen kivett pénzből pótolom vissza a pénzhányt.

— *Hogyan kezdett a tervhez?*

— Egy napon este fejszét vettem magamhoz — vallja monoton hangon tovább — azzal a gondolattal, hogy ezzel sikerülni fog felfeszítenem a kasszát. Tudtam, hogy a közjegyző

re, feléje ugrottam. Ha jól emlékezem, ekkor pillantotta meg a felemelt kezemben a görcsösen szorongatott fejszét, mire visszaugrott az ajtó mögé. Én utána mentem és többször fejbevertem. Az éles fejsze azonban nem talált... *ütéseim a fejtől lecsusztak a vállára... és ő tovább rohant... a harmadik szoba felé...*

— *Folytassa!* — figyelmezteti az elnök a kifulladt vádlottat.

— Igenis... a harmadik szobában értem utól és tovább ütöttem a fejszével, ahol csak értem. Életlenül zuhant a földre, miközben vére mindent összefecskendezett. Ekkor, amidőn életlenül összerokadt, a zsebeihez hajoltam, hogy kikeressem a kasszakulcsot. Az első pillanatokban a tárcája került a kezembe, amit minden gondolat nélkül zsebembe rejtettem. Aztán előkerült a Wertheim-szekrény kulcsa is. Ekkor a kulcsokkal visszarohtam a hivatali szobába s a felnyitott kasszából kimarkoltam egy csomó bankjegyet. *A beszüdőb fényénél ekkor vettem észre, hogy mindenem csupa vér...*

El kellett égetni a véryomokat

— Pár pillanatig gondolkodtam: így nem mehetek ki az emberek közé. A mosdóhoz mentem és nagyjában megmosakodtam, a ruhámat letisztítottam. Amidőn ezzel elkészültem, hörgést hallottam. A nyitvahagyott ajtókon át ott láttam a harmadik szoba padlóján a közjegyzőt, amint *felült a földön és nyitott szemekkel előrehajolva hörgött...*

— A látvány mintha elvette volna az eszem: újra megragadtam a vérszamos fejsze nyelét, viszarohantam és *a fejsze élével minden erőmből fejbevágtam! Nem emlékezem*

Váratlanul megérkezett

MOLNÁR FERENC

világhírű külbelki legendájának filmváltozata, a

L I L I O M

Egy csirkefogó élete, halála és egy szegény kis eseléd végzetes szerelme.

Főszerepekben: Charles Farrell és Rose Hobart
Premier ma a CENTRALBAN

korán fekszik, a harmadik szobában alszik, tehát távol az irodától, ezért nyugodtan fogtam a munkához.

Pár pillanatnyi gondolkodás után folytatja:

— Higgadtan fogtam neki a páncélszekrény felfeszítéséhez. Köröskörül tükéletes csend volt, de rendkívül zavart, hogy a fejsze tulságosan durva eszköznek bizonyult a Wertheim-kassza felnyitásához. *Ezzel bajoskodtam, amidőn hirtelen... a hátam mögött... neszt hallottam.* Megfordultam. A lakás felől nyíló ajtóban ott állott a közjegyző és meglepetten nézett rám.

— *Mit keres itt maga, Tichy?* — kérdezte.

... és tovább ütöttem a fejszével

A vádlottat láthatólag megrázzák az ujj felidézett végzetes képek: hangja egyre szakadozottabb, előadásmodora is rapszódikussá válik.

— Mintha megdermedtem volna a rémülettől — folytatja vallomását. Amikor a zajt hallottam, amit az ajtónyitás okozott, a fejszét önkéntelenül is a hátam mögé rejtettem. Most, hogy megzavart a közjegyző rámszegeződő szeme, mintha elveszitettem volna önuralmam: anélkül, hogy válaszoltam volna kérdése-

erre, *hogyan történt: csak arra emlékezem, hogy az ütés nyomán valósággal szétfreccsent a feje és ujjra tele lettem vérről... Ekkor látva, hogy az egész iroda, az akták, minden csupa egy vér, arra gondoltam, hogy csak a tüz rejtetheti el a nyomokat. Ezért gyulit gyújtottam és csakhamar lobogni kezdettek a lángok a véres szobában...*

— És azután: mit csinált tovább? — faggatta az elnök a kimerült Tichyt.

— Azután kilopózkodtam a házból és a mellékucán hazarohantam. Senki se látott meg. A háziasszonyomnak azt mondtam, hogy az orrom vére eredt meg, az piszkította össze a ruhámat. A háziasszonyom a kérésemre kímosta az inget, amit másnap ujjra magamra kellett vennem...

Elmondotta még hogy meg ne lássék rajta az izgatottság, hazament és azonnal lefeküdt. Másnap már megidéztek a csendőrségre. Tichy végül is tagadta, mintha előre mefontoltan gyilkolt volna. Amikor befejezi vallomását, szinte összeesik, arcát kezébe temeti és keservesen zokog.

Ezután egy Bozsoki nevű fiatalembert hallgatott ki a bíróság, aki erélyesen tagadja, mintha előre tudott volna Tichy tervéről és kijelenti, nem érti, hogy első vallomásában a vádlott miért vádolta meg őt is.

Richwaldszky Károlyné, Tichy negyénje

és lakásadója tett ezután vallomást. Elmondta, hogyan találta meg a véres zsebkezdőt és a baltát. Gyanút fogott és nyíltan megkérdezte: — *Talán csak nem gyilkoltad meg a közjegyzőt?*

— *Nahát, ha maga is feltételezi ezt rólam, aki a nagynéném, akkor nem csodálom, ha idegenek gyünusitának* — válaszolta Tichy nagynénének, akinek ezzel eloszlatta a gyanúját.

Ezután Ring György, heites tett vallomást, majd a két csendőrtiszt elmondotta, hogy Tichy háromféleképpen mondotta el az esetet és csak a végén ismerte be, hogy tettét egyedül követte el.

A bíróság ezután félórás szünetet tartott, majd az orvosszakértői vélemények hangzottak el. Tóth dr. előterjesztette vallomását, amely szerint Miklós Zsigmond közjegyző holttestén 66 baltacsapásból eredő 69 sérülést találtak, közöttük 47 sérülést az arcon és fejen, 35 olyat, amelyek feltétlenül halálosak. A halott bal vállán ezenfelül 5 szurt sebet is találtak.

Az elnök ezután ismét a vádlotthoz fordult, aki remegve, rángatózva beszél. Tagadja, hogy bűntérsa lenne és halkán mondja: — *Egyedül követtem el a tettemet.*

Németh dr. orvosszakértő ezután bejelentette, hogy vizsgálata szerint Tichy beszámítható és elmebelileg teljesen egészséges.

Ezután került a perbeszédre a sor. Oláh János ügyész halálos ítélet kimondását kérte, mert — mint mondotta — aki ilyen borzalmas gyilkosságot elkövet, nem érdemli meg, hogy tagja legyen a társadalomnak. A védő nagy-szerűen felépített, megható védőbeszédére került ezután a sor, amelyben azt kérte, hogy a statáriális bíróság hatáskörét ne terjesszék ki a gyűjtőgyűlésre, sem pedig a gyilkosságra, mint-hogy ezek nem a vádlott intenciójából hanem a véletlen, váratlan körülmények folytán következtek be.

Ezután a vádlott mondott néhány szót az utolsó szó jogán.

Az ítélet végrehajtatott . . .

Az elítéltet a Gyűjtőfogház 15-ös számú cellájában helyezték el. Tichy Árpád védője, egy Ferenc-rendi szerzetes kíséretében megjelent a cellában, hogy vigasztalja a halálraítéltet. Középeurópai időszámítás szerint 21 óra 45 perckor vezették elő Tichyt a gyűjtőfogház kis udvarára, ahol egy virágágy közepén meredt komoran az ég felé a bitó. A gyűjtőfogház udvarát villanykörtekkel világították ki a szomorú aktus végrehajtásához. Tichy Árpád feltűnően sápadtan állott az akasztófa előtt és szinte magánkívül, révedező tekintettel nézett körül. A statáriális bíróság egyik tagja felolvasta az ítéletet, annak indokolását, valamint, hogy miért nem terjesztették kegyelemre az elítéltet. Ezután az elítéltet átadta az ügyésznek, aki felszólította Kozarek állami ítéletvégrehajtót, hogy teljesítse kötelességét.

Nem valósítható meg a magyar koncentrációs kormány terve

Az egységes párt izgalmas ülése — Ki van zárva a pártokon felüli együttműködés — Megszilárdult az egységes párt — Károlyi miniszterelnök beszéde —

Budapestről jelentik: Az egységes-párt ma esti értekezlete elé budapesti politikai körök fokozott érdeklődéssel tekintettek, részben azért, mert ez az értekező volt hivatva dönteni az agrárblokk további magatartását illetőleg, másrészt amiatt, mivel Károlyi Gyula miniszterelnöktől vártak döntő fontosságú kijelentéseket a nemzeti összefogás kérdésében. Az agrárblokk ugyanis elhatározta, hogy ha a kormány nem teljesíti kívánságait a földhitel és egyéb gazdasági kérdéseket illetőleg, kilép a pártból. Az agrárblokk elszakadása 35 képviselő elvesztését jelentené, ami nagy veszteség volna a pártra nézve. Az ellenzék Károlyi gróf ma esti kijelentéseitől tette függővé, hogy hajlandónak mutatkozzanak-e a kollaborációra, vagy továbbra is intranzigens magatartást tanúsítsanak a kormánnyal szemben.

Teljesen átérzem a bűnömet, de gyűjtőgyűlésre nem akartam. Tessék engem szigorúan megbüntetni, megérdemlem. Legalább kevesebben lesznek az emberek.

A bíróság ezután ítélethozatalra vonult vissza.

Három óras tanácskozás után, egy negyed 8 órakor, a rögtönítélő bíróság ítéletet hirdetett a ráckevei gyilkos felett. Tichy Árpádot csak gyűjtőgyűlés büntetésében találták bűnösnek és ezért *kötél általi halálra ítélték*. Tichy Árpád az ítéletet sápadtan, lehajtott fejjel hallgatta végig.

Kegyelmet kérek!

Az ítélet részletes indokolása után Tichy Árpád védője emelkedett szólásra és kérte, hogy a rögtönítélő bíróság alakuljon át kegyelmi tanácsná. Az elnök ekkor Tichyhez fordult a szokásos kérdéssel, hogy kér-e kegyelmet, mire Tichy Árpád teljesen érthetően, hangosan válaszolt:

— *Kegyelmet kérek!* — Az elnök erre megkérdezte az elítélttől:

— *Mit tud ezen kérelmének indokolására felhozni?*

Tichy Árpád az elnök kérdésének elhangzása után teljesen magába roskadt, csukló zokogásra fakadt és akadozva, félhangon mondta:

— *Nem is a bűnöm miatt, nem is sajátmagam miatt kérek kegyelmet, hanem édesapám és testvéreim miatt...! Nem... akarom, hogy akasztott testvéreim legyenek...!*

A statáriális bíróság ezután kegyelmi tanácsná alakult át. Rövid tanácskozás után kihirdették határozatukat, amely szerint nem tartják kegyelemre felterjeszhetőnek Tichy Árpádot. Az ítélet kihirdetése után az elítéltet átszállították a gyűjtőfogházba, ahol az ítéletkihirdetéstől számított két órán belül hajtják végre rajta a halálos ítéletet.

Ekkor előlépett Kozarek Antal és priékjei, megragadták az elítéltet, majd pedig a bitó alá hurcolták. Kezeit, lábait erősen összekötözték, miközben Tichy Árpád felhördült és ezt kiáltotta:

— *Ne hántsanak kérem!!*

A következő pillanatban nyakába helyezték a ljurkot. A szerzetes az elítélthez lépett, összekötözött kezébe egy keresztet dugott. Kozarek ítéletvégrehajtó néhány pillanat alatt elvégezte szörnyű munkáját, letakarta a halálraítélt fejét és katonásan jelentette az ügyésznek, hogy az ítélet végrehajtatott. A jelenlévő orvosszakértők 11 perc múlva állapították meg a beállott halált. A holttestet egy fél óráig hagyták a bitón, azután az előre elkészített deszkakoporsóba tették és ezzel lezajlott a ráckevei gyilkosság utolsó fejezete is.

A szöke tündér

Az éjjel iagyott, az autobusz mellett síkos volt a gyalogjáró. Az a fiatal orvos, aki türelmesen csatlakozott a felszállók sorához és várta, míg mindenki bejut előtte a kocsiba, egyszer csak azt látta, hogy közvetlen-közélemben a földre zuhant egy nő.

Fellábu volt szegény, egyik lába helyén műlábát hordott. Most ott hevert a földön, táskája kinyitott és aprópénz gurult belőle szanaszéjjel. Hárman is ugrottak segíteni, hóna alá nyultak, támogatták, talpra állították. Mások az aprópénzt keresgéltek össze. A fellábu nő nyögött és sziszegett. Ljedten próbált jó lábán topogni, vajjon nem ficamította-e ki, vagy pláne nem törött el. Az orvos támogatta. Amolyan harmincéves, jelentéktelen külsejű nő volt, szegényes és rendes öltözködésű, arca semmitmondó, haja kopott, kenderszín.

— *Gyerünk, gyerünk,* — kiáltott a kocsi belsejéből egy türelmetlen utas.

A pórul járt nőt felsegítették, bent helyet csináltak neki. Ő, szegény, még mindig nyögött és zavartan kapkodott, ruháját is le akarta tisztogatni, táskája tartalmát is számba akarta venni. Amellett fájdalmai voltak. Az orvos szólt neki:

— *Nagyon megütötte magát?*

— *A lábam...* — nyögte a nő és a bokájára mutatott.

— *Tessék csak mutatni, én orvos vagyok.*

Azzal lehajolt és hozzáértő kézzel megta-pogatta a bokát.

— *Nincs itt semmi baj. A pénze megvan?*

A nő a táskában kotorászott. Az orvos félszemmel meglátott egy bérletjegyet. „Vodicska Anna, gépirónó”.

— *Husz fillérem hiányzik.*

Aztán elterelődött a figyelem róla. Az orvos is leült. Nem volt egyedül, egy barátja társaságában szállt fel a kocsira. Azzal most elkezdett félhangon beszélgetni.

— *Azért sietek haza, mert nem akarok egy telefont elmulasztani.*

— *Beteg?*

— *Nem. Nőgy. De nem olyan egyszerű. Körülbelül két hónapja minden nap ugyanazon időben felhív egy női hang. Kedves, meleg, finom hang. Nem akar semmit, csak beszélgetni.*

— *Titkos imádó?*

— *Nem. Azt mondja, hogy találomra hívta fel éppen az én számomat. Solhasem látott engem, közös ismerőseink nincsenek.*

— *És közelebbit nem tudsz róla semmit?*

— *Semmit. Sem a nevét, sem a telefonszámát, sem a címét nem akarja megmondani, pedig már félórakig könyörgtem neki telefonon. Csak annyit árult el magáról, hogy szöke. Rendkívül intelligens, kitűnően beszél nyelveket. És olyan eszes, hogy néha megjátszok tőle. Mindem nap rendszeren felhív, csak vasárnap és ünnepnapon nem. Mikor szól a telefon, már izgatott vagyok. „Hogy van, szöke tündér?” mondom neki mindig. És ő belekacag a telefonba. Kimondhatatlan kedves.*

Még így beszélgettek egy darabig. Egyik sem látta, hogy a fellábu nő halálsápadt és egész testében reszket. De nem a balesettől, hanem valami új megdöbbenéstől. Aztán le-szálltak. Ugyanakkor szállt le a fellábu nő is. Az orvos még utána nézett. Nyilván nem lett az eséstől semmi baja. Nehézkes bicogással, de egyébként normálisan kocogott tova, míg el nem tűnt a járókelők között.

Az orvos felsietett a lakására. Szerette volna még a liftet is siettetni. Az előszobában már hallotta a telefonszengést. Le sem rakta a kabátját, rohant be az íróasztalhoz.

— *Halló.*

— *Maga az, szöke tündér? Hogy van?*

— *Csak azt akarom mondani, hogy most hívtam fel utóljára. Isten áldja meg.*

Az utolsó szavak sírásba fultak. Az ismeretlen felhívó letette a kagylót. Az orvos még hallgzott egy darabig, de hiába. Aztán letette a kagylót ő is.

A kedves, névtelen hang soha nem jelentkezett többé.

Harsányi Zsolt.

Negyven millió lej birságot vetnek ki egy aradi szeszgyárosra

A Pollacsek-féle szeszgyár harmincegy milliós birsága ma jogerőre emelkedett — Négy és fél vagon denaturált szeszt hoz az aradi pénzügyigazgatóság forgalomba a feketeszestből — Az aradi szeszgyár négy vagon szeszre kapott kiutalást a miniszteriumtól, amelyet a pénzügyigazgatóság lefoglalt

Taranu vezérfelügyelő nyilatkozata az Aradi Közlönynek

Néhány nappal ezelőtt hangzott el az ítélet az aradi törvényszéken, a hónapok óta folyó feketeszest-ügyben, a nyomozás azonban ezzel az ítélettel nem nyert befejezést. Moldovan Sabin delegált vizsgálóbíró a többi ügyekre vonatkozó iratokat is lezárta és áttette az ügyészséghez a vádindítvány megrétéle céljából. A tanúhallgatások egyelőre szünetelnek, azonban a pénzügyi hatóságok részéről a nyomozás teljes energiával folyik tovább. Főként az eddigi tanuvallomások alapján megállapított többi gyanúsított szerepének tisztázása a nyomozás főcélja és Taranu Victor pénzügyi vezérfelügyelő újabb adatok alapján vezette be a nyomozást, amely új neveket hozott a feketeszest-ügyben felszínre.

Beszélgést folytattunk Taranu vezérfelügyelővel, aki a következő érdekes fordulatokról adott felvilágosítást:

— A nyomozás alkalmával súlyosan terhelő adatok alapján a pénzügyi hatóságok birságot vetettek ki az aradmegyei Iosasel községben levő Pollacsek-féle szeszgyárra, amelyet a miniszterium is jóváhagyott. A miniszterium jóváhagyása most érkezett le Aradra, amelynek értelmében a Pollacsek gyár tulajdonosa 31 millió lej birságot köteles fizetni. Az erre vonatkozó végzést most küldötte ki az aradi pénzügyigazgatóság a gyár tulajdonosának és ez most már jogerőre emelkedett, így tehát további felelősségnek helye nincs. A birság fedezetére a pénzügyigazgatóság a gyárból lefoglalt négy és fél vagon szeszt, amelyet beszámítottunk Aradra és mint denaturált szeszt hozza a pénzügyigazgatóság forgalomba. Amennyiben a lefoglalt gyárból és szeszmenyiségből a kivetett birság fedezetet nem nyer, úgy a birság többi része elzárásra változtatható át.

A Pollacsek-féle szeszgyár elleni vizsgálattal egyidejűleg indult meg a vizsgálat egy másik szeszgyár ellen is, amelyik azonban más megyében lévén, nem tartozik az aradi ügyészség hatáskörébe. A szeszgyárról megállapítást nyert, hogy éveken keresztül foglalkozott adózatlan szesz előállításával és azt közvetítők útján hozta forgalomba. A pénzügyi hatóságok azonban mindezekig nem vezették be a vizsgálatot, mert a bünygyi eljárás nem nyert meg befejezést. Tekintettel azonban arra, hogy közben a gyár néhány alkalmazottját a lugosi vizsgálóbíró letartóztatásba helyezte, az elhatározott valamiképp több súlyos adat került a nyomozó hatóságok kezébe, úgy, hogy én szállok ki a gyárhoz, most már a legszigorúbb vizsgálat bevezetésére.

Rablótámadás

egy temesvári uriaszony ellen

Temesvárról jelentik: Vakmerő rablótámadás történt tegnap este Temesvárott. Özvegy Munteanu Péterné, nyugalmazott tanítónő leányához ment látogatóba. A Somló-villa közelében egy fiatalember nekiment az özvegynek, kitépte kezéből retiküljét és elszaladt. A halálraérett uriaszony sikoltozására többen a helyszínre siettek, addig azonban a támadónak sikerült elmenekülni. Özvegy Munteanunét a támadáskor nagy kár érte, mert a retikülben némi pénzen kívül összes okmányai is benne voltak.

Érdekes, hogy a környék lakói már napok óta láttak egy fiatalembert arra ólálkodni. Ugylátszik a támadó a villanegyednek ezt az elhagyott részét szemelte ki működése színteréül, minthogy a közelben nincs rendőr. A temesvári rendőrség erővel nyomozást vezetett be a vakmerő rabló kézrekerítésére.

Az eddigi adatok alapján a gyárra, az elkövetett visszaélések miatt, negyven millió lej birság kivetését hozom javaslatba. Természetesen a végleges összeget a miniszterium állapítja meg. Az összeg fedezetére ugyanazokat a rendszabályokat fogantositja a pénzügyigazgatóság, mint a többi birságnál. A mai nap folyamán különben érdekes foglalat is eszközölt az aradi pénzügyigazgatóság, ugyanemél a cégnél. Megállapítást nyert ugyanis, hogy a gyár tulajdonosa a napokban a pénzügyminiszteriumban kieszközölte, hogy a gyárból négy vagon szeszt kiszállíthasson. A miniszteriumban meg is adták erre az engedélyt, mert ismerték a körülményeket. Intézkedésre a mai napon a pénzügyigazgatóság egy ágense ment ki a gyárba és a kiszállításra előkészített szeszt lefoglalta.

A gyárnál felvett jegyzőkönyv adatait az illetékes vizsgálóbíró tudomására hozom és annak további intézkedésétől függ, hogy a bünygyi hatóságok milyen lépéseket tesznek ebben az ügyben.

Halálba kergetett egy diákot az elszakadt női harisnya

Megrendítő diátragédia Karánsebesen — A ródlizás következményei — Súlyos ítélet egy kis baleset miatt — A szigorú tanári kar — Egy megváltoztatott ítélet — A titokzatos második tanári konferencia

Karánsebesről jelenti tudósítónk. A világháború borzalmi mintha csak megbélyegezték volna az öt éves világégés után felserdült ifjúság sorsát. A feldult idegzetű, abnormisan érzékenylelkű háborúutáni fiatalok sokszor hihetetlenül kisjelentőségű okokból menekülnek a halálba. Karánsebes kisvárosi nyugalma áldozata Borlovan Traian 17 éves diák, kitudólopója pedig egy — elszakadt női harisnya.

Karánsebes közelében van egy kis kirándulóhely: Teus, ahová télen gyakran rándulnak ki karánsebesi társaságok, mert itt van a legkellemesebb ródli-pálya. A ródli-pályán szórakozott a napokban Pető törvényszéki bíró felesége egy barátnőjével. Ugyanekkor itt ródlizott a karánsebesi liceum több növendéke is. A diákok közül az egyik, Borlovan Traian volt a nem mindennapi tragédia áldozata. A fiúk ródlijába ugyanis beleakadt a hölgyek szánkája és összeütközés közben Petőné harisnyája elszakadt. A diákok nem vették komolyan a kis incidenst, Petőné azonban komolyan megharagudott, feljegyezte Borlovan Traianak, az iskolai előírás szerint a ruhájára felvarrt számát és az esetet bejelentette a liceum igazgatóságának. Ennek következményeképp másnap tanári konferencia volt, amelyen Borlovan Traian és egy diáktársát hét-hét napra kizárták az iskolából. Ezzel azonban még nem lett vége az ügynek. A tanári konferencia hétfőn ismét összeült. Hogy mi okból, miért? azt homály fedi, lehetséges, hogy a tanügyi bürokrácia kinövése volt a második konferencia, lehetséges azonban, hogy a diáksínyből kinövő „ügyet” valaki a háttérből erőltette. Elég az hozzá, hogy ezen a konferencián megmáskították az előző ítéletet és a ródli-csínyért mindkét diákot négy hónapra küldötték az iskolából.

Borlovan Traian, akit mindenki szorgalmas, jó tanulónak ismert, nagyon a szívére vette az ítéletet. Hazament, anélkül, hogy valakivel is szót váltott volna, előkereste édesapja régi karabélyát és azzal szíven lötte magát. A szülők ijedten rohantak be a szobába a dörrenés hallatára, a fiú azonban már halott volt. A különös dráma városszerte nagy rész-

50%-os kedvezmény Budapestre március 11-től Sándor F. hiv. menetjegyirodájában.

Elrabolták

Lindbergh ezredes gyermekét

A banditák ötvenezer dollár ellenében hajlandók a gyermeket visszaadni. — Gyermekrablók garázdálkodása az Egyesült-Államokban.

Az Egyesült-Államok egész területén rendkívül nagy izgalmat keltett az a hihetetlen vakmerőséggel elkövetett gyermekrablás, amelynek áldozata Lindbergh ezredes, a világhírű óceánrepülő 20 hónapos gyermeke. A gyermeket ismeretlen tettesek tüntették el, fényes nappal, szülei lakásáról és bár azóta már csaknem két nap múlt el, a teljes apparátussal nyomozó rendőrség mindez ideig nem tudott a gyermekrabló nyomára jönni.

Ma azután meglepetést keltő fordulat állott be a rablás ügyében, ugyanis Lindbergh ezredes gyermekének ágyán egy levelet találtak, amelyben a vakmerő rablók bejelentik, hogy csupán 50.000 dollár kifizetése ellenében hajlandók a gyermeket kiadni. Hoover elnök azonnal érintkezésbe lépett az Egyesült-Államok főügyészevel és hosszasan tárgyalt arról, hogy milyen intézkedéseket léptessenek életbe a gyermekrablókkal szemben.

vétet keltett, annál is inkább, mert Borlovan Traian, akinek édesapja a karánsebesi görög keleti konzisztorium könyvelője, igen tehetséges, nagyreményekre feljogosító fiú volt. A városban olyan hangok is hallatszanak, amelyek vizsgálatot követelnek abban az irányban, hogy mi a háttere annak a titokzatos második tanári konferenciának, amely a tizenhétéves Borlovan Traiant a halálba kergette.

A középeurópai államok gazdasági talpraállítását

igéri Tardieu miniszterelnök. — A francia pénzügyi bizottság ülése.

Párisból jelentik: A Petit Parisien értesülése szerint a francia pénzügyi bizottság tegnapi ülésén, amely a Csehszlovákiának adandó kölcsönrel foglalkozott, Tardieu miniszterelnök felszólalásában utalt arra, hogy már előzőleg kérte Magyarországot, Ausztriát és a kisantant-államokat hogy kössenek egymással preferenciális alapon álló vámegegyezményt.

Tardieu ezután megígérte, hogy a középeurópai gazdasági megegyezést Franciaország, Anglia és Olaszország támogatná és kijelentette, hogy tárgyalásainak célja a középeurópai államok gazdasági talpraállítása.

Az aradvárosi mozgószínházak műsora

5. negyed 8 és negyed 10 órakor:

CENTRAL MOZGÓ: LILJOM. (Premier). Molnár Ferenc egyik legsikerültebb alkotása ez a kültelki legenda, melynek filmváltozatával is nemzetközi sikert aratott a világhírű író. A főszerepekben: Charles Farrell és Rose Hobart.

SELECT MOZGÓ: A TITKÁRNÓ TITKA. Ma van utoljára műsoron ez a rendkívül érdekesítő korszak, mely görbötükre az amerikai milliárdoslányok ferde nevelésének. Helyenként káprázatos rendezői ötletek teszik változatosabbá a cselekményt, egy olyan témát, mely közelről érint mindenkit, aki figyelemmel kíséri társadalmi életünk átalakulását.

Jön: A hercegnő hadnagya. Lawrence Tibbett és Grace Moore a főszerepekben.

H I R E K

Banketta világűrben

Aki tegnapi-mára virradó éjszaka 1 órakor bekapcsolta a rádióját és csak egy találmásra keresgél az éterben, különös „leadásnak” lehetett tanúja. Francia, svájci, belga és cseh állomásokról vidám beszélgetés, pohár-csengés, ének, zene, egybemosódó hangjai hallatszottak, pohárköszöntők, az egyik — mondjuk Toulouseben hangzott el, erre Genfből jött a válasz, végül a lengyel Kattowitzból köszöntö meg egy meghatott hang az ünneplést. Tíz és tizezer mérföldes távolságokban összecsendültek a poharak, zúgott az éljenzés, csattogott a taps. Mi ez? Mint valami banketta a világűrben, olyan volt az egész.

Ez is volt, valóban. Pénteken éjszaka ünnepi vacsorára ültek össze Lyon, Toulouse, Brüsszel, Juan, Les Pins, Genf és egyéb rádióállomások bemozdói, bemozdónői és rádió alkalmazottai, hogy megünnepeljék a kattowitzi rádióállomás speakerének négy esztendőszolgálati jubileumát. Ez a speaker arról nevezetes, hogy rádióelőadásokat tart a francia irodalomról és levelezésben áll hallgatóságával úgy, hogy hallgatói kérdéseket intéznek hozzá írásban, ő pedig felel rádióban. A banketten résztvevő állomások összeváltak kapcsolva és így anélkül, hogy láthaták volna egymást, mégis „a legkedélyesebb hangulatban” maradtak együtt a vacsora résztvevői a késő éjszakai órákig, mint a társas vacsorákról szóló tudósítások mondani szokták. A bankett terme ezuttal tehát maga a világűr volt, az egyes asztalok ezer és ezer kilométerre voltak egymástól, de azért az egyik „asztaltól” itt is csak átszóltak a másikhoz. Bizony jó volna, ha a bankett ilyen formáját általánosítani lehetne, márcsak azért is, mert „asztaloként” ezer meg ezer kilométernyire vannak egymástól és az egyik asztaltól nem vághatják a másikhoz a — borosüveget ...

— **IDŐPROGNÓZIS.** Derült, száraz idő, legfeljebb nyugaton és délen némi felhősödés és csapadékfallam, erős éjjeli lehülés és reggel gyengébb köd várható.

— **Pilsudsky marsall és Iorga találkozása.** Bucurestiből jelentik: Pilsudsky marsall Bazauhan találkozott Iorgával, majd tovább utazott Constanta felé, ahol holnap este száll egy kairói hajóra.

— **Tardieu és Mussolini találkozása.** Párisból jelentik: Poincarenak az az ajánlata, hogy Tardieu találkozzék Mussolinivel, a francia sajtóban nagy visszhangot keltett. Ezzel szemben a Journal megállapította, hogy már Laval tervezete volt az, hogy Franciaország és Olaszország között szorosabb barátsági kapcsolat jöjjön létre. A Petit Journal szintén hasonló hangnemben ír és elengedhetetlenül szükségesnek tartja a két állam mielőbbi közeledését.

— **Berzeviczy Albert a budapesti „Pen” klub elnöke.** Budapestről jelentik: Mint ismeretes, Kosztolányi Dezső a „Pen” klub elnökségéről lemondott, mert a klubba csoportosuló írók egy része kifogásolta, hogy a Rothermere-féle irodalmi díjat Móricz Zsigmondnak és Krúdy Gyulának osztotta ki. A klub elnökéül most Berzeviczy Albertet választották, aki kijelentette, hogy mindkét oldalon történtek hibák és annak a reményének adott kifejezést, hogy az ellentétek rövidesen elsimulnak.

— **Eltemették Ambrus Zoltánt.** Budapestről jelentik: Ma délután három órakor temették el impozáns részvét mellett, többszáz fnyi közönség jelenlétében Ambrus Zoltánt a Kerepesi temető díszsírhelyén. A temetésen az irodalmi és kulturális alakulatok képviseltették magukat és számos gyászbeszéd hangzott el.

— **Eperjessy gyilkosa nem kerül a statáriális bíróság elé.** Budapestről jelentik: Boross István volt levanteoktató ügyében, aki lelötte sógorát, Eperjessy István dr. tanácsjegyzőt, ma döntött az ügyesség. Eszerint Boross István nem kerül statáriális bíróság elé, hanem rendes bíróság ítélkezik felette, mivel elmebeli állapotának megvizsgálása hosszabb időt vesz igénybe.

Pacha püspök látogatása Vásárhelyi Jankánál

Két napon tizennyole iskolát látogatott meg — Lelkes beszédek az iskolákban —
— A püspök holnap Szentannára utazik —

Dr. Pacha Ágoston a római katolikus egyházmegye főpásztora aradi tartózkodása alatt scrra látogatta a város elemi iskoláit és néhány középiskolát is felkeresett, hogy a gyermekek szellemi neveléséről és anyagi körülményeiről személyesen meggyőződést szerezzen. A püspök a tegnapi és mai napon összesen tizennyole iskolában tett látogatást és mindegyik tanintézetben lelkes beszédet tartott az összegyűlt gyermekereghez. Pacha Ágoston dr. különösképpen szülői szeretet ápolására buzdította a gyermekeket és bátorította őket a nehéz, válságos napok elviselésére.

A mai napon a tanonc-leányok egyik cso-

— **Megvizsgálják a kalapácsos gyilkos elmeállapotát.** Kecskemétről jelentik: Az Igazságügyi Orvosi Tanács ma eljuttatta a kecskeméti törvényszékhez a tanács szakvéleményét Fischl Frigyesről, a kalapácsos gyilkosról. A szakvélemény szerint feltétlenül szükséges Fischl elmebeli állapotának megvizsgálása. Az Igazságügyi Orvosi Tanács közölte még, hogy amennyiben Fischl 8 napon belül beszállítja megfigyelés végett az országos megfigyelő intézetbe, úgy a tanács már április 5-i ülésén foglalkozhat az esettel és így az újabb főtárgyalás is rövid időn belül kitzúzható. A kecskeméti törvényszék elnöke telefonon kért engedélyt az igazságügyminisztertől Fischl elmeállapotának megvizsgálására. Amint az igazságügyminiszter válasza megérkezik, úgy Fischl már az első vonattal Budapestre küldik.

Megérkeztek az őszi tavaszi szövet és selyem újdonosságok

Serilana

MINORITA-PALOTA.

— **Két esküvő zajlott le ma délelőtt az aradi anyakönyvi hivatalban.** Dr. Ursu János városvezető alelnök, Deutsch Siegfried, az aradi Textilgyár rokonszenves tisztviselőjét eskette össze Léval Anna aradi úrléánnyal. Az érdekes esküvőn tanuként Stein Zsigmond vezérigazgató és Schiffmann Béla textilgyári igazgató vettek részt. Deutsch Siegfried különben osztrák állampolgár, felesége ezzel szemben megtartotta romániai honosságát. — Ugyancsak ma esküvőtt örök hűséget Wild Ferenc aradi cukrász leánya, Wild Gizella, Varga Imrének, az aradi Schossberger-cég levelező-tisztviselőjének. Az esküvőn tanuként Fuchs Arnold, a Neuman-gyár igazgatója és Matei Angela szerepeltek.

Ha szédül és fáj a feje,

emésztési zavarokban és gyakori székrekedésben szenved, egyedüli segítség a Földes-féle SZOLVO pirula. Földes gyógyszerár Arad.

— **Értekezlet az aradi füvészkertről.** Az aradi botanikus kert tervező-bizottsága csütörtök délután 5 órára hívta össze egy értekezletre a város háza kistermébe az aradi intézetek igazgatóit, természettanáraikat és az iskolaszékek képviselőit. Az értekezleten a városi bizottság ismerteti a botanikus kert alapítási tervezetét, egyben pedig tájékozódást szerez arra nézve, hogy az aradi tanintézetek milyen arányban hajlandók részesedést vállalni a füvészkert felállítási költségeiből.

— **Ohióban elraboltak egy gyermeket.** Ohióból jelentik: Niles James de Jute gazdag vállalkozó kisfiát, amidőn iskolába tartott, ismeretlen tettesek elrabolták. A rablók autón közelítették meg a gyermeket és egy pillanat alatt felkapták kocsijukra és eltűntek vele. A rendőrség erőlyes nyomozást vezetett be a gyermekrablási ügyben.

portja, a német elemi iskola, a Római Katolikus Gimnázium és elemi iskolák, majd az Illés-uccai, Fürj-uccai, Szent Péter-téri és Kapa-uccai iskolák kerültek sorra a püspöki látogatás programján. A püspököt mindenütt örömmel fogadták és az iskolák vezetői szép beszédekkel üdvözölték. Dr. Pacha Ágoston délbén ismét a Minorita-rend vendége volt, majd délután magánlátogatásait folytatta le. Felkereste a nagybeteg Vásárhelyi Jankát, majd a kórházban szolgálatot teljesítő ápolónővéreket látogatta meg. Dr. Pacha püspök holnap reggel fél 8 órakor Szentannára utazik, ahol szintén iskolalátogatások képezik tervbevett programját.

Serb Sándor bélyegügyi vezér-felügyelő elfoglalta hivatalát Aradon

„Csak nagyon kevesen ismerik a komplikált bélyegtörvényt”

A pénzügyminiszter, mint az Aradi Közlöny jelentette, Serb Sándor temesvári pénzügyigazgató-helyettesét bizta meg, hogy Aradon, a megyében, valamint a hozzá tartozó kerületben, a bélyegellenőrzést ellássa. Serb Sándor, mint a bélyegügyek egyik legalaposabb ismerője, Arad székhellyel foglalta el új beosztását és hivatali teendőiről, melyeket a mai napon kezdett meg az aradi pénzügyigazgatóságnál, a következőket mondotta az Aradi Közlöny munkatársának:

— Beosztásom természete az, hogy ellenőrzésem alá tartoznak mindazok a vállalatok, intézmények, hivatalok, így tehát a városok is, ahol bélyegilletéssel dolgoznak. Természetesen kiterjed ez az ellenőrzés a magánosokra is. Még mielőtt ellenőrző körutamat megkezdeném, már is tudatában vagyok annak, hogy igen sok helyen találom szabálytalanságot, amelyet a törvény szerint, bírsággal kellene sújtani. Ezzel szemben tudom azt is, hogy a közönség legnagyobb része nincs tisztában a törvény rendelkezéseivel, mint ahogyan a bélyegtörvény utasításait csak nagyon kevés pénzügyi tisztviselő ismeri teljesen. Mindenkor megértő magatartást tanúsítottam a közönséggel szemben, ezt az álláspontomat megtartom most is, új beosztásomban. Irodámat most rendezik be a pénzügyigazgatóság épületében, amint azzal elkészülnek, megkezdem munkaköröm ellátását.

Mivel a közönség részéről csak a legritkábban tapasztalható oly természetű hiány, amely szándékosságra volna visszavezethető, a legtöbb esetben mentőkörülménynek fogadom el, hogy a komplikált bélyegtörvényt nem ismerik. Ismétlem tehát, hogy a közönség mindig megértő tisztviselőt talál bennem, éppen úgy, mint a múltban is.

— **A „düsseldorfi rém vetélytársa”.** Párisból jelentik: Strassburgból érkező jelentések szerint, az a soffőr, akit Majer Zsuzsanna gépirókiasszony meggyilkolásával gyanúsítottak, bebizonyította a hatóságok előtt, hogy teljesen ártatlan és semmi köze nincs a gyilkossághoz. A rendőrség egyébként ma egy újabb levelet kapott a gyilkostól. Ebben a levélben a rejtélyes büntett elkövetője a „düsseldorfi rém vetélytársának” mondja magát. A továbbiak során, az újabb düsseldorfi rém részletesen leírja a gyilkosság lefolyását. A nyomozást vezető hatóságok megállapították, hogy a levél tartalma mindenben megfelel a valóságnak.

— **Meggyilkolta sógorát.** Pécsről jelentik: Szatina község határában a járókelők ma délután holtan találták Meszler János gazdálkodót. Ertesítették a csendőrséget, amely megállapította, hogy a gyilkosságot az áldozat sógora ittas állapotban követte el. A gyilkos nyomtalanul eltűnt.

Ötezer lej tartásdíjat

állapított meg a törvényszék dr. Suciú János kisjenői közjegyző feleségének A feleség szerint a közjegyzőnek havi százezer lej jövedelme van.

Az aradi törvényszék a közelmúltban tárgyalta Suciú János dr., volt miniszter, jelenleg kisjenői közjegyző válóperét. A közjegyző — mint ismeretes — azon a címen kérte a bíróságtól házasságának felbontását, hogy feleségével nem tud együtt élni, mivel az tulsokát beszél. Az első békéltetési tárgyalás nem járt sikerrel és az ideiglenes nótartás megállapítására vonatkozó tárgyalást ma tartotta meg a törvényszék. A tárgyaláson Suciú János dr. felesége arra kérte a törvényszéket, hogy számára havi huszezer lej tartásdíjat állapítson meg, mivel férjének kimutathatólag havonként százezer lej jövedelme van. A törvényszék rövid tanácskozás után úgy döntött, hogy Suciúné részére havi ötezer lej tartásdíjat állapít meg ideiglenesen, mivel tekintetbe kell venni, hogy az asszonynak szintén tekintélyes magánvagyonra van, tehát nincs teljesen arra utalva, amit férjétől kap tartásdíj címén.

— Felszabadult a valutavásárlás Angliában. Londonból jelentik: Az idegen valuta és deviza vásárlása ma estétől kezdve Anglia területén teljesen felszabadult.

— Az autbuszjáratok viteldija. Bucurestiből jelentik: A közlekedésügyi miniszter ma kiadott rendeletében hozzájárult az ország több utvonalaán közlekedő autbuszjáratok viteldijának felemeléséhez. A rendelet szerint a viteldij egysége az eddigi személy és kilométerre megállapított 16 bani helyett 24 banira emelkedett. Az engedélyezett emelés vonatkozik az Arad—Vinga—Temesvár, Buttyin—Borosjenő—Mokra, Arad—Paulis—Lippa, azonkívül az Arad—Ujarad közötti forgalomra.

— A kolozsvári pénzhamisítók meg akarták ölni Gara Ernő újságíró. A kolozsvári pénzhamisítóknál tartott házkutatás során talált jegyzetekből kiderült, hogy Gallovics Aranka és maffiája elhatározta dr. Gara Ernő kolozsvári újságíró agyonlövését, mert az cikksorozatát irt a démoni Arankáról. A revolvernek március 5-én kellett volna eldőrdülnie. Gallovics Arankát letartóztatták. Férje, Pop rendőrkomiszár legutóbb Bihar-püspökiben teljesített szolgálatot.

— Hétmillió lejt kért az aradi pénzügyigazgatóság a fizetések és a nyugdíjak kifizetésére. Az aradi pénzügyigazgatóság — mint az Aradi Közlöny megírta — beszüntette a nyugdíjak és az illetmények kifizetését, mivel a pénzügyminisztérium nem adta meg a szükséges összeg felhasználására az akreditívét. A pénzügyigazgatóság — tekintettel arra, hogy nemsokára esedékesek a március havi illetmények és nyugdíjak is — ma táviratilag fordult a minisztériumhoz, amelyben 7 millió lej kifizetésére kért felhatalmazást. Amint az erre vonatkozó felhatalmazás megérkezik, újból megkezdik a kifizetéseket.

— Gyöngélkedés idején, különösen ha a rosszleletet szorulás fokozza, a természetes „Ferenc József” keserűvíz fájdalommentes székürülést és kielégítő emésztést hoz létre. Híres nőorvosok a legnagyobb elismerés hangján annak a valódi Ferenc József vizről, mert ez a kritikus korban is hosszabb időn át alkalmazható, anélkül, hogy kitünő eredménye változnék. — A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Öngyilkossági kísérlet Aradon. Megrendítő öngyilkossági kísérlet történt a kora délutáni órákban Aradon. Németh Ádám, 60 éves Str. Dorobantilor (volt Urbán Iván-ucca) 49-ik szám alatti lakos a lakás egyik ajtófélfájára felakasztotta magát öngyilkossági szándékból, azonban még idejekorán észrevették tettét és így sikerült megmenteni az életnek. Az öngyilkosságot Németh Ádám fia vette észre, aki a már-már eszméletlenné váló öregembert levágta a zsinagról. Némethet bevitték a kórházba, ahol ki akarták hallgatni, azonban megadott minden felvilágosítást tettének okát illetőleg. Állapota nem súlyos és rövidesen elhagyja a kórházat.

Influenzától megvéd: Anacot.

Anastasiu volt felügyelő

a Semmitőszéktől kérte szabadlábra helyezését

A temesvári tábla táviratilag rendelte el letartóztatását — A táblai döntés határidő nélkül rendelte el Anastasiu fogvatartását — Anyagi és erkölcsi garanciát ajánlott fel szabadlábra helyezése esetén

Általános feltűnést keltett a temesvári Tábla rendelkezése, amelynek alapján az aradi rendőrség letartóztatásba helyezte Anastasiu Dimitrie volt szőlészeti felügyelőt, aki ellen súlyos vádak merültek fel a feketeszesz-vizsgálata során. Anastasiu különben feljelentéseket adott be több aradi vezető állásban levő tisztviselő ellen is, akiket azzal vádolt meg, hogy nem folytatják le azzal az eréllyel a vizsgálatot a feketeszesz panamában, amint azt az ügy sikeres felderítése megkíváná. A feljelentések természetesen alaptalanok voltak s csak azt a célt szolgálták, hogy azzal Anastasiu elterelje magáról a figyelmet és félrevezesse a hatóságokat. Az aradi ügyészség, amidőn kellő adat állott a rendelkezésére, letartóztatási indítványt tett Anastasiu ellen, azonban a vizsgálóbíró nem adott helyt az ügyészség indítványának. A vizsgálóbíró döntése ellen az ügyészség felfolyamodással élt a temesvári Táblához, amely a súlyos indokok alapján táviratilag utasította az aradi rendőrséget, hogy

— Érdekes fogást tett az elmúlt éjszaka az aradi rendőrség. A rendőrség bünygyi osztályának egy csoportja, Margescu Mihály komiszár vezetésével razziát tartott. A várhid közelében a rendőrségi tisztviselők egy katonaruhás alakot vettek észre, aki a hidő közelében folyó építkezések helyéről több deszkát emelt el és el akarta vinni. A tolvaj, amikor a detektiveket észrevette, a lopott deszkát eldobta és menekülni kezdett. Margescu komiszár vezetésével a detektivek üldözöbe vették a tolvajt, akit hosszas hajszá után a törvényszéki épület közelében sikerült elfogni.

TÁNCOL A KONGRESSZUS

A mai naptól jegyelővétel a CORSO-mozgóban d. e. 10—11-ig, d. u. 4 órától.

— Csempészeket leplezték le Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: A rendőrség letartóztatott egy Schmerl Hermann nevezetű egyént, akinél 460 méter selymet, bőrkeptyüket találtak és azokat eladásra kínálta. A rendőrség megállapítása szerint a holmikát Marcel Ptereanu hálókocsikaulaz csempészte be az országba. Mindkettüket letartóztatták.

Érthető indok

(Háziasszony a szakácsnéhoz): — *Te Julcsa, minden héten egy másik katona ül a konyhában...*

— *Nem csoda... a naccságánál olyan rossz a koszt, hogy nyolc nappal tovább egyik sem bírja.*

— *Letartóztattak egy régen körözött nemzetközi betörőt.*

— *Hogyan fogta el? Hiszen áruházban volt? — kérdik a detektivet.*

— *Eppen azért. Nőnek volt ugyanis öltözve, s egy divatüzlet előtt ment el anélkül, hogy a kirakat előtt megállt volna. Ezt nő nem teszi.*

— A gyoroki református, egyház tisztújító közgyűlése. Gyorokról jelentik: A gyoroki református egyházban ma folyt le a rendes évi közgyűlés. A tisztikar, melyet egyhangulag megválasztottak, a következőkből áll: Gondnok: Mucsi Ferenc. Presbiterek: Biszák József, Boros Mihály, Budai Mihály, Gáspár József, Gesztesi Jenő, Koncz János, Kocsis Lajos, Penei Sándor, Szigethi Ferenc. Vizaknai Wesmás Károly lelkész a közgyűlésen harmincötezer lejt ajánlott fel az egyháznak és az iskolának.

tartóztassa le Anastasiut. A letartóztatást elrendelő végzés nem vonatkozott meghatározott időre, hanem a táblai döntés úgy szölt, hogy Anastasiu fogva marad, amíg ügye tárgyalásra nem kerül.

A táblai határozat ellen Anastasiu védője, Cuciac Aurel ügyvéd ma felfolyamodással élt a legfőbb semmitőszékhez és beadványában rámutatott arra, hogy Anastasiu hajlandó erkölcsi vagy anyagi garanciát adni arra vonatkozólag, hogy a főtárgyalás megtartásáig nem távozik el Aradról. Mivel a táblai döntés anynyiban súlyos, hogy Anastasiu ügye nem kerüli perrendtartásterüen harminc naponként a vádtanács elé, így tehát reménye sem lehet arra, hogy esetleg a főtárgyalás megtartása előtt a vádtanács elrendeli szabadlábra helyezését.

A beadvány elintézésétől függ most, hogy Anastasiu szabadlábra kerül-e, vagy pedig továbbra is fogságban marad ügyének főtárgyalásáig.

Ostromállapot Finnországban

Veszedelemesen terjed a lappó-mozgalom.

Helsinkiből jelentik: A fim kormány egyre újabb rendszabályokat kénytelen életbeléptetni a lappó-mozgalom letörésére. Tegnap este a kormány életbeléptette az új köztársaságvédelmi törvényt, amely az ostromállapotnak az egész ország területére való kiterjesztését jelenti. Ezt a törvényt még 1930-ban a lappó-mozgalom vezérei harcolták ki a kormánytól és most ugyanezt ellenük fordítják. Egyébként a mozgalom vezetői is ultimátumot intéztek a kormányhoz, amelyben az 1918. évi finnországi vörös uralom rémségeinek emlékeit idézik fel.

Hír szerint négyezer főnyi fegyveres lappó gyűlt össze az Ano Helsinki vasutvonal mentén és a főváros felé vonul. A helsinki kormány a Björnborg ezred három századát különvonaton a lappó csapat visszaszorítására utnak indította. Helsinki környékén a vasuti átjárókat hidakat és pályaudvarokat erős katonai különítmények őrzik.

— Orvosi hír. Dr. Klein Richard baziási tüdőorvos, szivspecialista megkezdte működését Aradon. Str. Russu Sirianu 4. (Aulich-u.) Central-mozival szemben. Rendel 11—12 és 3—5.

— Házi sakkverseny. A Magyar Otthonban Str. Romanului (Zrinyi-ucca 8) rendezett házi sakkverseny nagy érdeklődés mellett folyik. A versenyzők a legutóbbi fordulón a következő pontszámokhoz jutottak: Pincz Lajos 15 és fél, György Imre 15, Tusz Károly 6 és fél, Vigh Aladár 6 és fél, Szabó Sándor 6, Jäger Tibor 3 és fél, Gidófalvy Pál 3, Belinszky Lajos 2, Márián Sándor 2, Klein Andor 2, Grosz Károly 2, Weinberger Jenő 1.

Kimerültségét megszünteti az Ovomaltine.

— A „Hellas” sportklub folyó hó 10-én, este fél 9 órakor a Központi-szálloda nagytermében tartja meg rendes évi közgyűlését, melyre a tagokat ez uton hívja meg az Elnökség.

Rendes béli működését az Artin dragée biztosítja.

— Dr. Lakatos szanatóriuma, Baden bei Wien, a téli idényben, dacára a teljes üzemnek, mérsékelt áron ad teljes ellátást betegeknek és üdülőknek. Az összes gyógytényezők, — külön szivosztály, dr. Singer Richard egyet. n. tanár vezetése alatt —, elsősorú diétás konyha, szórakozások és saját hangos mozi állanak rendelkezésre.

Corso-Mozgó mai műsora:

Ma utollára: A VILÁG VÉGE. Abel Gance fantasztikus mesterműve.

Az Aradi Kereskedelmi Alkalmazottak és Iparosifjuság közkövetésére **fehér-fekete szobaleányjelmez-bálja** március 12-én a **Fehér Kereszt nagytermében.** Belépti-díj 20 lej. Az estély szenzációja a legötletesebb, legcsinosabb szobaleányjelmez díja egy 10.000 lej értékű komplett hálószobaberendezés.

A női test és női testnevelés

Radó János dr. előadása az Anyák Iskolájában

A női test és női testnevelésről tartott érdekes előadást Radó János dr. a Kölcsey Egyesület Anyák Iskolájában. A rendes szerdai női közönség ismét megtöltötte az Iparos Otthon nagytermét és élvezettel hallgatta a folyamatos előadást, amelyben kimutatta, hogy élettanilag megállapított tény, hogy az a figyelem, melyet az ember saját testnevelésére fordít, nemcsak az egyednek, hanem az utódok testi és lelki életére is hasznos befolyással van. A mai gazdaságilag és morálisan bomlásnak indult világot csak egészséges és helvies testnevelésben részesült generáció építheti újjá. Egészségünket a mindennapi életben ezer veszély fenyegeti. A gyermekkorban, a zárt levegőjű tantermekbe kényszerített iskolaévek, később a gyárak, hivatalok, technikai üzemek is megkövetelik a maguk áldozatait. E romboló hatások ellensúlyozását csak a testnevelés eszközei teszik lehetővé. A férfi és nő testnevelését külön kell választani, mert a két nem testi különbségei és a nő anyai hivatása, ezt szükségessé teszik. A speciális női testnevelés feladata alkalmassá tenni a női testet a szülésre és a leromlott női szervezet nyomok nélkül visszaállítani a szülés előtti színvonalra. A női testnevelés eszközei a torna, atlétika és a sport.

A gimnasztika áldásaiban a legszege nyebb osztály asszonya is részesítheti testét, mert ehhez nem pénz, hanem csak kevés idő és akarat kell. Az amerikai nő nemcsak akkor tornázik, ha fogyni akar, hanem a tökéletes testi és szépségű filmsztárok is elvégzik naponta testgyakorlataikat, mert az amerikai nőnek a testnevelési érzéke már veleszületett ösztön. Az atlétika ágaiból csak a női test adottságainak megfelelően szabad üzni. A sportok közül leglényegesebbek az uszás, mérsékelt evezés, korcsolyázás, sielés, tenniszjáték. Hangsúlyozottan káros azonban a női memre mindennemű sportnak versenyszerű üzése, mert a velejáró súlyos fizikai megerőltetés és lelki izgalom nem felel meg a női szervezetnek. A gyermek testnevelése éppoly fontos kérdés, mint például a táplálkozás, mert csak egészséges gyermekből lehet értékes ember. Sportoltassák és tornáztassák tehát az anyák gyermekeiket és tartásuk szem előtt saját testük nevelését is, mert csak így teljesíthetik tökéletesen legnemesebb élethivatásukat, — hiszen az anyaság nemcsak az életnek koronája, hanem maga az élet!

Csókhercegnő, nagy táncos operett-ujdonság

kerül ma este bemutatásra a városi színházban

Schreiber Alajos, az arad-temesvári színházak karmesterének, gyönyörű muzsikájú és hangulatos operettje: a „Csókhercegnő” bemutatója lesz ma este a városi színházban. Vigh Ernő színtársulata fogja ma este sikerre vinni a „Csókhercegnő”-t, melyet ugy Kolozsváron, mint Váradon, Temesváron és Erdély összes nagyvárosaiban, a siker teljes jegyében játszottak. A színtársulatnak tagjai, mind egyéniségükhöz méltó szerephez jutottak és ebben az operettben fogják majd legjobban bebizonyítani, hogy méltók a kényes ízlésű aradi publikum teljes pártolására. Kőszeghy Margit, a legszebb hangú primadonna, nagyszerűt produkál a „Csókhercegnő” operett címszerepében. Kőszeghy Dusu és Vigh Ernő szenzációs táncokkal és hangulatos jeleneteikkel, ámulatba ejtik a nézőket. Fratta Géza már nagy si-

kerrel játszott a „Csókhercegnő” bonviván-szerepét. Kőszeghy Manyi, Földes Berta, Légrády, Kun Dezső, Kozma Hugó és az együttes többi tagjai, mind hozzájárulnak a „Csókhercegnő” operett sikeréhez. Gellért Pál karnagy biztos kezű dirigálása és Vigh Ernő rendezése nagy sikert biztosít már előre is az operett-bemutatónak.

* **Heti műsor:** Csütörtök este 8 és fél órakor „Csókhercegnő” operett. Pénteken este „Hawai rózsája” előkészületei miatt nincs előadás. Szombaton délután pont 4 és fél órakor „Fehér orchideák”. Szombaton este román előadás. Vasárnap délután pont 3 órakor „Hawai rózsája” premier. Vasárnap délután pont 6 órakor „Hawai rózsája” másodsor. Vasárnap este pont 9 órakor „Hawai rózsája” harmadszor.

Tíz millió lejes bírság fejében lefoglaltak egy teljes lakásberendezést Aradon

A bírság fedezésére az adóhivatal zár alá vette a butorokat — Volt gyárigazgató feleségének ingóságait az állomáson foglalta le az adóhivatal — A Budapestre irányított butorokat csak akkor oldották fel, amikor a negyvenkétezer lejes adótartozást kifizették

Az aradi pénzügyigazgatóság elsőkerületi adóhivatala két érdekes foglalatot fogantatosított ma Aradon. Az előzmények a következők voltak:

A pénzügyminisztérium az aradi pénzügyigazgatóság előterjesztésére többmillió bírsággal sújtotta az aradmegyei Pollacsek-szeszgyár tulajdonosát. A nyomozás megállapította, hogy a szeszgyárral összeköttetésben állott Molnár Imre dévai lakos is, aki mint a szeszszindikátus alkalmazottja teljesített Déván szolgálatot. A jegyzőkönyvek alapján a minisztérium tíz millió 285.200 lej pénzbírsággal büntette Molnár Imrét, aki a kirótt bírságot nem tudta kifizetni. Az aradi pénzügyigazgatóság a napokban értesítést kapott a dévai pénzügyigazgatóságtól, hogy Molnár Imre teljes ingóságával átköltözött Aradra. Az elsőkerületi adóhivatal ágensei megállapították, hogy Molnár a Cosbuc (Wesselényi)-uccában vett ki la-

kást és a Déváról átszállított butorokat is ott helyezte el. Suciú János adóhivatali főnök tegnap délután megjelent Molnár Imre lakásán és a miniszteriumi rendeletre való hivatkozással zár alá vette a teljes lakásberendezést, a melynek értéke a tízmillió bírság fedezésére szolgál.

A zár alá vétel fogantatosítása alig történt meg, amikor az adóhivatal értesítést kapott, hogy az aradi állomásról két vagon butort akarnak Budapestre szállítani. A szállítmányt egy aradi általánosan ismert volt gyárigazgató különválasztott élő felesége megbízásából Gross aradi szállítmányozó-cég adta fel. Az uriaszszony, aki a különválás után felköltözött a magyar fővárosba, úgy intézkedett, hogy a tulajdonát képező butorokat küldjék utána. A szállító-cég eleget is tett a megbízásnak, azonban figyelmen kívül hagyta azt a körülményt, hogy a volt gyárigazgató lakásberendezését az adóhivatal közben a férj adótartozása fejében lefoglalta. A tartozás összege 42 ezer lejt tett ki, Suciú János adóhivatali főnök tehát az értesítés átvétele után megjelent az aradi állomáson, ahol közölte ugy az állomás főnökével mint a szállító-cég megbízottjával, hogy a két vagon butort további intézkedésig nem engedni elszállítani Aradról és azokat lefoglaltaknak nyilvánítja. A nem várt fordulatról a szállító-cég nyomban értesítette az érdekelteket és rövid idő múlva megjelent a gyárigazgató képviselőjében annak jogi tanácsadója, aki kiegyenlítette a 42 ezer lejes adóhátralékot, aminek megtörténte után Suciú János adóhivatali főnök feloldotta a zár alól a butorokat, amelyeket azután akadálytalanul továbbítottak Budapestre.

Bucurestibe utazó o'vasóink figyelmebe!

Az „Aradi Közlöny” Bucurestiben a következő újságkioszkokban kapható:

„Hotel Stanescu”-val szemben (Str. Regalan.) Calea Victoriei. Picadilly-kávéházzal szemben. Calea Victoriei és Bulevardul Academie mindkét sarkán.

„Athene Palace” szállodával szemben levő sarkokhódéban.

„Grand Hotel”-lel szemben, a főposta sarkán.

Lángoló petroleumáradat Ploesti közelében

Felrobbant ötven vagon petroleum — Veszélyben egy község — Sikerült a tüztenger folyását megakadályozni

Bucurestiből jelentik: Nagy tűz volt ma reggel a Ploesti közelében lévő misleai petroleumtelep „Unirea”-szondájánál. A tűz körülbelül reggel 8 óra tájban keletkezett és azonnal értesítették a központi, valamint a telepi tűzoltóságot. Hatalmas lángnyelvek csaptak fel a magasba és a szél következtében gyorsan terjedtek, úgy, hogy alig öt perc leforgása alatt az egész szonda és annak minden berendezése valóságos lángtengerben állott. A helyszíntre kiérkezett tűzoltóságok nagy körültekintéssel fogták a tűz lokalizálásához. A tűzoltók elsősorban is a tűz továbbterjedését akarták megakadályozni, ez azonban nem sikerült. A megfeszített munka ellenére lángbuborult és óriási uletonációval felrobbant egy hatalmas tartály, amely nem kevesebb, mint 50 vagon nyerspetroleumot tartalmazott. A nagymennyiségű égő petroleum ekkor hőmpölygni kezdett Mislea község felé.

Amikor a hatalmas kazán felrobbant és az égő petroleum megindult a község irányába, a lakosság körében nagy izgalom és pánik keletkezett. A petroleum-telep igazgatósága a veszélyt látva, többszáz munkást rendelt ki sürgősen a helyszínre, akik egy nagy árkot ástak és így sikerült a tüztenger tovább folyását megakadályozni. Eközben már veszélyben forgott a szomszédos 471-es számú szonda is, amely a „Steaua Romana” társaság tulajdonát képezi. Ezt a szondát csak úgy sikerült megmenteni, hogy a tüzoltóság állandóan nagymennyiségű vízzel locsolta. Négy órai nehéz munka után sikerült csak a tüzet lokalizálni. A bevezetett vizsgálat megállapította, hogy a tüzet minden valószínűség szerint egy gázkályha idézte elő, amely a főpumpa közvetlen szomszédságában működött. A kár meghaladja a 3-4 millió lejt.

Száz kilogramm dinamit robbant fel egy teherautón

Utasait szétszaggatta a robbanás — Szörnyű katasztrófa Páris mellett

Párisból jelentik: Borzalmas autószerencsétlenség színhelye volt ma a késő éjjeli órákban a montpelliéri országut. Néhány kilométernyire Páristól egy megrakott teherautó haladt a népes országuton. A teherautó teljes sebességgel robogott, amikor hirtelen erős fény villant fel az autó rakományából. A következő pillanatban hatalmas detonáció rázta meg a levegőt és a teherautó darabokra szaggatva repült szét. A rakományban, mint később kiderült 100 kilogramm dinamit volt, amely eddig meg nem állapított okok folytán

felrobbant és apró darabokra szaggatta az autót utasaival és rakományával együtt.

A detonáció többkilométeres távolságban megregettette a környéket és a közeli házak ablakai betörték. A teherautó vezetője és utasai teljesen eltűntek, úgy, hogy egyetlen csontszilánkot sem tudtak belőlük megtalálni. A detonáció hangja álmukból riasztotta fel a környék lakosait, 10 kilométeres körzetben lehetett hallani a borzalmas robbanás ágyukövészhez hasonló visszhangját. Az uttest — ahol a katasztrófa történt — annyira megrongálódott, hogy a forgalmat sem lehet lebonyolítani.

A RADNAI KÁLVÁRIÁN

egy megtört öregember imádkozott

Tichy Árpád könyörgött fia eltévelyedett lelkéért — Képek a megbolygatott Lippa és Radnáról

Lippa és Radna, mint egy tökéletes békecsendes testvérpár, huzódtak meg a csodáiról híres, legendás kegytemplom szelíd árnyékában... Békés polgárainak szűkebbé sem jutott soha, hogy még belekerülhetnek a bűnügyi krónika véres lapjainak világeseményt jelentő feljegyzései közé. Csak néhány napja döböntek rá a borzalmas szenzációra, amely egyszeriben a közérdeklődés forgatagába dobta bele a két csendes, szerény községet. Azóta olyan életet él Lippa és Radna felzaklatott lakossága, mint egy ostromállapot előtt álló, stratégiai állomás népe: időnként összeverődnek az uccán, suttogva beszélnek, lázas gesztusok kísérik a kiejtett szótöredékek, mondatfoslányok zuhatagát... És mindig csak egy dologról, egy témáról beszélnek s ez a téma ma elérkezett végső fejezetéhez...

A kora délutáni órákban elterjedt Lippán az a hír, hogy Tichy Árpádot, a ráckevei gyilkost, a statáriális bíróság kötél általi halálra ítélte. Kapualjakban didergő öregasszonyok, az uccákon, nyaktörően sikos utakon siető emberek, munkából hazatérő polgárok, valamennyien egymásnak adták a hírt: „Tichy Misi ma délután hat órakor felakasztják!” A rémület és borzalom kifejezése ürte meg az arcukat és Lippától Radnáig hömpölygött a megdöbbenés fojtó hulláma...

Csak egy visszavonult, elszigetelt lippai család nem tudott még semmit a levegőben szálló ítéletről. A lippai templomsor egyik kis házában gyöttrő kétségbeesésben vergődő, becsületben megőszült öregember, Tichy Árpád, a gyilkos édesapja és Lippán élő leánvai nem hallották az ítéletet, amely akkor tulajdonképpen még el sem hangzott, csak az emberek felzaklatott fantáziájában élt. Nem tudtak róla, mert senkinek sem volt szíve megmondani nekik a borzalmas epilogus bekövetkeztét... Tichy Árpád az egész napot szobájában töltötte és délután öt óra tájban azzal ment el otthonról, hogy a közelben lakó leányát meglátogatta.

Azonban sem leányához, sem Radnán lakó fiához nem érkezett meg és veje, aki keresésére indult, sehol sem találta. Hamarosan elterjedt a híre annak, hogy az öreg Tichy nem várta be fia kivégzését és öngyilkosságot követett el. Szájáról-szájra adták a hírt: „az öreg Tichy elemészette magát!”

Az este ólmos fát volt bocsájtott a fehéren csillogó dombokra... Az izgalom elcsendesült. Egy megtört, kinzott arcú öregember vánszorgott le a radnai Kálváriáról... Tichy Árpád, a ráckevei gyilkos apja a kétségbeesettek utolsó menedékét választotta csakugyan, de nem azt a sötét utat, amely az örök homályba vezet, hanem az élet keresztjét türellemmel hordozó türelem, szenvedők útját. A kálvária-uti kegytemplomban töltötte el a délutánt, a csodatevő Szűz lábánál könyörgött a fiáért, a fia szégyen, büntetés, eltévelyedett lelkéért.

Csányi Piroksa.

Betegsegélyzőt létesítenek Arad

A Romániai Kisebbségi Orvosok Egyesületének kolozsvári központja átiratban hívta fel az aradi orvosokat a szervezkedésre — Megindult a taggyűjtés. Az orvosok betegség és halál esetén segínyt biztosítanak tagjaik részére

Az egyre súlyosbodó gazdasági helyzet elsősorban az intellektueket kényszerítette arra, hogy kollektíve gondoskodjanak magukról. Mintegy másfél évvel ezelőtt ez az elgondolás vezette a Marosvásárhelyen összegyűlt orvosokat, amidőn megalakították Romániában a kisebbségi orvosok egyesületét.

Erdély valamennyi városában, így Aradon is kisebbségi fiókot létesítettek, amelynek célja az volt, hogy ebbe az egyesületbe tömörítse a kisebbségi orvosokat. Az aradi fiók vezetősége most érdekes átiratot kapott a kolozsvári központtól, amelyben felhívták a vezetőséget, hogy a legfontosabb szociális kérdések elintézésére céljából hívja össze értekezletre az aradi

kisebbségi orvosokat. Az értekezlettel kapcsolatban, melyet most tartottak meg Arad kisebbségi orvosai, kérdést intéztünk az aradi fiók vezetőségéhez, ahol a következő felvilágosítást adták az aradi orvosokat egzisztenciálisan érdeklő ügyre vonatkozólag:

— Az átiratban a kolozsvári központ arra hívott fel bennünket, hogy a lehetőséghez képest a legszélesebbkörű propagandát fejtjük ki az egyesület érdekében, hogy a tervbe vett szociális intézményeket minél hamarább meg lehessen valósítani. A központi vezetőség terve szerint elsősorban a betegsegélyző és halálesetre a családtagokat támogató osztálynak kell megalakulni. A szükséges alap előteremtéséhez azonban szükséges, hogy az egyesületnek legalább ezer tagja legyen. Az aradi fiók tagjainak feladata tehát most az, hogy tagokat gyűjtsenek, hogy ily módon minél hamarább megalakulhasson a segélyző csoport. Az értekezleten elhatároztuk, hogy gyűjtőlevelet osztunk ki jelenlegi tagjaink között, akik társadalmi uton szervezik be a taggyűjtést. A kolozsvári központ terve, amint a szükséges létszám megvan, hogy kulturális téren is mozgalmat indít az orvosok érdekében.

Az aradi orvosok tehát megindították azt a mozgalmat, amelyre a jelenlegi viszonyok szinte parancsolóan kényszerítenek minden társadalmi osztályt, amely nem akarja, hogy tagjai betegség vagy rokkantság esetére minden támasz nélkül álljanak, kitéve az intellektuel szomorú sorsának, amely kevés kivétellel az öngyilkossággal oldja meg a leküzdhetetlennek látszó nehézségeket.

A Palugyay-cég kényszeregyezségeit kér

Magyarország egyik legnagyobb borkereskedelmi cégét súlyosan érintették a korlátozó intézkedések — Harminc százalékos kvótát ajánl fel hitelezőinek

Budapestről jelentik: Nagy feltűnést keltett Magyarország gazdasági életében az a hír, hogy az egyik legnagyobb borkereskedő-cég, a Palugyay J. és Fia Rt. a budapesti törvényszéken a kényszeregyezés megindítását kérte maga ellen. A Palugyay-cég nemcsak Magyarországon, de a külföldön is elsőrendű szerepet játszott. A céget igen erősen érintették azok a korlátozó intézkedések, amelyeket az egyes behozatali államok a magyar bor értékesítése ellen az utóbbi években emeltek. A cég ezeket a bajokat külföldi eladási hálózatának kiépítésével igyekezett ellensúlyozni, ez azonban — úgy látszik —

nem járt sikerrel. A Palugyay-cégnek Aradon, Bécsben, Krakkóban s Triesztben voltak nagyobb irodái és eladási szervei.

A Palugyay Rt. kényszeregyezségei beadványában hivatkozik arra, hogy több, mint egy emberöltőn keresztül exportálta a magyar borokat külföldre, ez azonban a békeszerződés megkötése után szinte lehetetlenné vált. Az utóbbi években bekövetkezett gazdasági válság azután egyre súlyosabbá tette a cég helyzetét. Erősen fokozta a cég romlását az életpolitikai devizakorlátozások is, úgy, hogy a cég kénytelen volt fizetéseit beszüntetni. 30 %-os kvótát ajánl,

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Allami adósságok fizetése értékpapirokkal

Valcovici közlekedési miniszter terve — A kisiparosok és vállalatok számai állampapirokat kapnak az adósságok fejében

Bucurestiből jelentik: A kormány állandóan foglalkozik azoknak az adósságoknak a kifizetési tervével, amelyekkel az állam tartozik az állam szállítóinak. Ezek közé tartoznak főként a fémgyárak, szénbányák, posztógyárak, azonkívül számai a kisiparosoknak és szállítóknak. A megoldási lehetőség keresésének érdekes etappéját jelenti az a tanácskozás, amelyik ma történt *Argetoianu* pénzügyminiszter és *Valcovici* közlekedési miniszter között. A tárgyalást *Argetoianu* azért folytatta le a közlekedési miniszterrel, mivel a szállítók legnagyobb része azoknak az autonóm intézményeknek adott el különféle árukat, amelyek a közlekedéssel állanak összefüggésben.

A közlekedési miniszter előterjesztése szerint a szállítók jelenlegi helyzetét tartva

szem előtt, az egyetlen megoldás, hogyha a szállításokból származó adósságokat, *hadikárpótlásokat és egyéb hasonló természetű állami tartozásokat állampapirokban fizetik ki.*

Valcovici közlekedési miniszter ezzel kapcsolatban a következőket jelentette ki:

— Szerintem ez az egyetlen megoldás a jelenlegi viszonyok között. Meggyőződésem az, hogy az államadósságoknak értékpapirokban történő fizetésénél iparosaink legnagyobb része megszabadul a nyomasztó körülményekből, amelyekben jelenleg van és amely már létérdeküket veszélyezteti.

A miniszter kijelentette különben, hogy ez a terv még nincs véglegesen elhatározva. Véglegesen a legközelebb ebben az ügyben összeülő minisztertanács dönt.

Gabonaexport és bakkancsszállítási panamák a legfelsőbb gazdasági bizottság ülésén

Nagyszabású gabonaexportra van kilátás. A cukorbehozatali törvény alkalmazása

Bucurestiből jelentik: A kormány legfelsőbb gazdasági bizottsága tegnap este ülést tartott az ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumban. *Vasilescu Carpen* kereskedelmi miniszter bejelentette, hogy a szövetségi központok kiviteli intézete nagyobb mennyiségű gabonát akar külföldre szállítani előnyös feltételek mellett. A bizottság elhatározta, hogy a nagyszabásúknak ígérkező kampányt az állam megfelelő eszközökkel támogatni fogja.

A bizottság felhatalmazta az ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumot, hogy kövessen el minden lehetőséget a román alaptőkével rendelkező petróleumvállalatok tömörítése érdekében.

A hadügyminiszterium bakkancsellátása körül egyes szállítók részéről különböző panaszok merültek fel, sőt a gyanús megrendelések miatt interpellációk is hangzottak el a Kamarában. Ezeket a bevásárlásokat eddig az ipari és kereskedelemügyi miniszterium intézte. Az esetleges visszaélések megakadályozására a gazdasági bizottság kimondta, hogy a jövőben a bakkancsbeszerezést a hadügyminiszterium fogja végezni az ipari és kereskedelemügyi miniszterium egy megbízottjának segítségével.

Ezután a bukovinai erdőmunkások súlyos helyzetének megvitatására került a sor. Ezen a vidéken a faipar összeomlása miatt több ezer erdőmunkás van kenyér nélkül. A bizottság elhatározta, hogy a szerencsétlen éhe-

Az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetéseket naponta d. n. 5 óráig adhatók fel.

Naményi-féle papírkereskedés, volt Weitzer János-ucca.

Biheller-dohánytözsde, volt Andrássy-tér 16.

Karácsonyi-dohánytözsde, volt Weitzer J.-u.

Dohánytözsde volt Kossuth-u. 4 szám,

Juhász Gábor fűszerüzlete v. Orczy- és Dezső-ucca sarok,

Dohánytözsde, Zsidótemplom-épület.

Ambruster-traffik, Dengi-ház.

V. Lázár Vilmos-uccai tozsde

Avedic Árpád dohánytözsde, volt Kossuth- és

Vécsey-ucca sarok, rendőrséggel szemben.

Akinek tehát az Acsev.-palotában levő kiadóhivatalunk nem esik utjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinkben eredeti áron adja fel, mely lapunk másnapjában feltétlenül meg fog jelenni.

szem előtt, az egyetlen megoldás, hogyha a szállításokból származó adósságokat, *hadikárpótlásokat és egyéb hasonló természetű állami tartozásokat állampapirokban fizetik ki.*

Valcovici közlekedési miniszter ezzel kapcsolatban a következőket jelentette ki:

— Szerintem ez az egyetlen megoldás a jelenlegi viszonyok között. Meggyőződésem az, hogy az államadósságoknak értékpapirokban történő fizetésénél iparosaink legnagyobb része megszabadul a nyomasztó körülményekből, amelyekben jelenleg van és amely már létérdeküket veszélyezteti.

A miniszter kijelentette különben, hogy ez a terv még nincs véglegesen elhatározva. Véglegesen a legközelebb ebben az ügyben összeülő minisztertanács dönt.

zóknek 50 vagon tengerit ad, amelynek árát a legközelebbi munkálatok alkalmával levonja tőlük. Ez tehát nem segély, hanem inkább előleg.

A cukorkérdésre is sor került a bizottsági ülésen. *Vasilescu-Carpen* hosszabb expozéban ismertette a cukorgyárosokkal és a répatermelőkkel lefolytatott tárgyalásainak eredményét. Rámutatott arra, hogy ezekkel közölte a kormány határozatát, amely szerint alkalmazni kívánják a cukor behozataláról szóló legutóbb megszavazott törvényt.

A gyárosok kérték, hogy a kormány a törvényt mindaddig ne alkalmazza, amíg újabb választ nem kap a cukor árának leszállításáról. A miniszter javaslatára a kormány legfelsőbb bizottsága nem hozott végleges döntést az ügyben. Elhatározta, hogy a kérdést függőben tartja mindaddig, amíg a cukorgyárak választ nem adnak.

— A szezon export-tarifát március végéig meghosszabbították. A terménykereskedők akciót indítottak, hogy egyrészt a cseh kormány vonja vissza azt a devizarendeletét, mellyel ma a romániai kukoricát Csehszorból kiszorítják, másrészt pedig, hogy a CFR hosszabbítsa meg a D 25-ös szezon-tarifát érvényét, mert ha még ezt a tarifa-kezdményt sem kapják meg az exportőrök, üzletük teljesen tönkremegy. Az akció cseh részéről még semmi hírünk sincs, de ma megérkezett az értesítés arról, hogy a CFR vezérigazgatósága méltányolta a terményesek kérését és a D 25-ös szezon-tarifát hatályát ez évi március hó 31-ig meghosszabbította.

— Két évi moratórium a mármarosai adóvégrehajtásokra. *Bucurestiből jelentik:* A Kamara éjeli ülése során dr. Fischer József a mármarosai lakosság támogatása érdekében szólalt fel. Rámutatott a lakosság hihetetlen nyomorára és kijelentette, hogy a munkanélküliség ezen a vidéken óriási arányban megnövekedett és az emberek 90 százaléka kereset nélkül áll. Beszéde végén két éves moratóriumot kért az adóvégrehajtásokra, amelyek eredményes foganatosítása egyébként is teljesen illuzóris.

— Könyvkötőműhely az aradi Kulturpalotában. Aradváros interimár-bizottsága egyik legutóbbi ülésén hozott határozatával, hozzájárult, hogy az aradi Mihajlovits Sándor könyvkötő-cég a Kulturpalota egyik szuterénhelyiségében könyvkötő-üzemet állíthasson fel, a városi és a kulturpalotai könyvkötőmunkák elvégzésére, évi 15.000 lejes árért. A könyvkötő-cég március elsején be is költözött a Kulturpalotában számára kijelölt helyiségbe, ahol engedélyre 1932. március hó 31-ikéig tart.

Fizetésemelés készül az aradi városházán

Tíz százaléki emelés a háromezer lejes alküi fizetéseknél.

Aradváros vezetősége elhatározta, hogy a legutóbbi fizetésredukciós rendelkezések záradékainak megfelelőleg mindazoknak a városi tisztviselőknek, akiknek fizetése nem haladja meg a havi 3000 lejt, haví illetményeit 10 százalékkal emelni fogja.

A feltűnést keltező elhatározás alapja az a lehetőség, amely módot ad arra az autonóm joggal felruházott városi interimár-bizottságok számára, hogy a tisztviselői fizetésminimumban részesülő tisztviselők javadalmazását emelhessek, de csak olyan mértékben, hogy a felemelt fizetési összeg ne haladja felül a következő fizetési osztály illetményeinek nagyságát. Az érdekes rendelkezés alá 71 városi tisztviselő tartozik, akiknek javadalmazását tehát március hó 20-án 10 százalékkal emelni fogják.

— Új bankbizományi üzlet. Spitz Sándor, az aradi Ipar- és Népbank volt cégvezetője Str. Eminescu (volt Deák Ferenc-ucca) 8. szám alatt bankbizományi üzletet nyitott. Spitz Sándor a bankpályán eltöltött 30 éves múltja garanciáját nyújtja annak, hogy a pénzügyi téren előforduló tranzakciókat összekötésével révén a legcoulansabb feltételek mellett bonyolítja le. Mint a román osztálysorsjegyek eladási helye készséggel ad felvilágosítást az április hóban meginduló osztálysorsjegy játékterveire vonatkozólag és arra előjegyzéseket már most elfogad.

— Árlejtés egy teherautóra. Március hó 29-én tartja meg Aradváros vezetősége a város gazdasági hivatalában nyilvános árlejtését az aradi vízüzem-igazgatóság számára szükséges teherautó beszerzésére. Az árlejtési feltételek megtekinthetőek a gazdasági hivatalban.

— Ülést tart az aradi maximális bizottság. Pénteken délután ül össze a városháza üléstermben Aradváros maximális ármegállapító bizottsága. A bizottság — értesüléseink szerint — részletes megvitatás alá veszi az aradi pékiparosok és lisztkereskedők kérését, amely a jelenlegi maximális árak emelésére irányul.

— Tíz kéményseprési kerület Aradon. Általános érdeklődést keltett az Aradi Közlöny legutóbbi számában közölt beszámoló Aradváros vezetőségének terveiről, amelyek arra irányulnak, hogy új alapokra fektessék Arad kéményseprő-szabályzatát. Az új szabályrendelet megalkotására kiküldött bizottság, amelynek tagjai Faur Demeter dr. bizottsági tag, dr. Jegesy Károly városi főügyész, Chera Florian tűzoltó-parancsnok és az aradi kéményseprőtestület megbízottja, vasárnap délután négy órakor ül össze első ízben, hogy az új szabályrendelet alap-tervezetét megszövegezze. Értesüléseink szerint, a tervezet a várost tíz kerületre osztja be és különféle ellenőrzési intézkedéseket javasol a kéményseprési munkákat illetőleg.

A szerkesztésért

STAUBER ISTVÁN

felel.

Árverés.

Késedelmes adós terhére nagyobb mennyiségű valódi perzsaszőnyeg lesz elárverezve 1932. március 5-én, szombaton délután 4 órakor Dr. Beles Jenő közjegyző irodájában Minorita-palota, I. emelet.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej vastagabb betűvel 8. Helyre 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kiírt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olcsó apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak válaszképpel ellátott kérdésközlésre válaszolunk. Alánlatok leltés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésokra vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

APRÓHIRDETÉSEKET ESTE 9 ÓRÁIG VESZÜNK FEL.

HÁZASSÁG.

NEM KERTELEK SOKAT, férjhezmenni szeretnék. Huszonhárom éves, keresztény árvaleány vagyok. Ötvenholdas gyönyörűen felszerelt és át földirtokomba jóvendőbelim benécsülhet, bár értékesíthetem is, ha jóvendőbelim nem akarna gazdálkodni. Kézpénzhozományom is van. Félyképmet, cimemet csakis annak küldöm el, aki nem kalandot, hanem jóra való feleséget keres. Teljesítmény választ „Bizom a véletemben” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 2501.

URISALAD férjhezadni leányát egyelőre egymillió lej hozománnyal. Félyképét, címét megküldheti: NAGY JENO, Bud. post. Rákóczi-ut. ötvenhét/b. 186.

FÜGGETLEN URINO kétmillió lej vagyonnal férjhezmenne. Megbizott: NAGY JENO, Budapest, Rákóczi-ut. ötvenhét/b. (Cégnélküli levelezés.) 186.

LAKÁS.

KÉT HÁROMSZOBÁS, fürdőszobás lakást keres. Tíz-tízfelő háza pár május elsejére. A kiadatok „Pontos írás” jellegre a kiadóhivatalba küldendők.

KIADÓ a volt Szabadtság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny főkiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben. 800.

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főterén kiadó. Cím az Aradi Közlöny főkiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

RZÜST ÉVŐESZKÖZ, különféle butorok, Czeiler-féle mángorló, beőtes üvegek és egyéb háztartási cikkek elkölözés miatt eladó. Bővebbet: Bul. Regina Maria 19. (Andrássy tér) I. em., jobbra.

Rózsaburgonya (száraz) mm. 310, fehér bab mm. 450, makói hagyma mm. 550, szilvaiz kgr. ként 20 lejért kaphatók **ROTH delicatés-üzlet** Str. Eminescu (Deák F. u. 8)

ELUTAZÁS miatt egy teli, szép világos habos cetrómszintű háló eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 667

KERESÉK megvételre kis fűszerüzletbe rendezést. Wolff János, Pancota. 644

ZBISS, GÖRE és színházi látesővek, antik zenélőóra, japán vázák, ezüst gyertyatartók, kínai ezüst girandók, keleti parzszasznőgyegek, festmények, zongorák, hegedűk, citera, mandolin, gitár, Bieder-mayer szalon, komplett szobabereendezések, velencei tükörök, asztalok, székek, vitrinek, függönyök, márványoszlop, kristály tárgyak, iróasztal garnitúrák, antik női iróasztal, virintárgyak, börgarnitúrák, arany karkötőrák, diványpárnák, gázreszchó, gyönyörű barokstílusú szalon stb. eladó. SALÓNE bizományi üzlete, Str. Horia (Széchenyi-utca) I. Neuman-palota. 1000

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., házmesternél.

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadtság-tér sarkánál azonnala kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Uradalmi malom

teljes malomberendezéssel, épülettel és nagy beltellekkel, valamint lakoházak, szántók és kaszálók, igen olcsón eladó.

„Gamarad” farm Tanf, Aradm.

Hirdessen a 47 éve fennálló „Aradi Közlöny”-ben

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszállóda vezetése alatt megnyílt Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben. TELEFON: J. 320-30.

Minden modern kényelemmel berendezve. Kitűnő étterem! Polgári árak! Dróher sörcsarnok! A vidéki társaságok találkozó helye!

PÉNTEK, MÁRCIUS 4.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, MÁRCIUS 3.

Bucuresti. 13. Gramofon. 14. Gramofon. 18. Dinicu-zenekar. Könnyű és román zene. 20.40. Gramofon. 21. Folescu György operaénekes basszus) dalestje. 21.20. Szimfonikus hangverseny. — Budapest I. 10.15. Gramofonhangverseny. 13. Déli harangszó. 13.05. A Budapesti Koncert Szalonzenekar hangversenye. 5. Mesék. 6. „A tavaszi munkálatok.” 6.30. Csorba Dezső és cigányzenekarának hangversenye. 7.15. Angol nyelvoktatás. 7.35. Az I. honvédegyezred zenekarának hangversenye. 9. Sándor Erzsé hangversenye. 9.35. Szimfonikus előadás a stúdióból. „Az utolsó farsang.” Színháti 3 felvonásban. Irta: Vándor Kálmán. 11.20. A Melle magyar vonósnégyes hangversenye. 12.20. Megyeri Gyula tangó- és jazz zenekarának hangversenye. — Budapest II. 6-6.30. Gramofonhangverseny. — Bécs. 12.30. Falti-négyes. 13.40. Toscanini lemezek. 14.10. Gramofon. 16.30. Hangverseny 18.05. Lehar ünnep. 20.40. Eysler-est. 22.10. Haydn: Vonósnégyes. 23.15. Badeni Rádiózenekar. — Belgrad. 12.05. Gramofon. 13.05. Déli zene. 17. Népdalok. 18. Gramofon. 21.30. Rádiózenekar. 22.30. Ljubljana. 23.50. Cigányzene. — Berlin. 17.40. Petzold-Schubert Teréz hegy

düművész és Harry Son csellóművész hangversenye. 18.10. Vidám dalok. 19.35. Krauss Lili zongoraestje. 20.20. Táncczene. 22.10. Oriások az országuton, hangjáték. — Kassa. 12.30. Gramofon. 13.30. Hermann-jazz négyes. 15.30. Rádiózenekar. 18. Gramofon. 20.20. Rádiózenekar. — Langenberg. 18. Stierlin Kunó zeneszerző műveiből. 21. A fuvalától a dobig. 21.45. Szimfonikus hangverseny Feldin csellóművésszel. Majd I. Lig. könnyű és táncczene. — Milano. 17.45. Gramofon. 17.55. Táncczene. 20.05. Szórakoztató zene. 21.15. Réziúvós zenekar. 22. Opera. — Pozsony. 17.10. Rádiózenekar. 19.05. Kávéházi zene. — Róma. 18.30. Sernicoli tenor és Parisini soprán áriái. 18.45. Szórakoztató zene. 21.45. Opera, a nápolyi San Carlóból. Csak Nápoly. — Varsó. 17.40. Gramofon. 18.35. Anus Julia dalai. 19. Schulikowski György zongorajátéka. 20.35. Gramofon. 21.15. Népszerű hangverseny. 23.10. Gramofon. 23.30. Táncczene.

Bucuresti. 13. Gramofon. 18. Rádiózenekar. 19.10. Rádiózenekar. 20.40. Gramofon. 21. A zene története. I. A primitív zene. II. E. példakkal. 22. Orosz kardalok. — Budapest. 10.15. A Postászenekar hangversenye. 1. Déli harangszó. 1.05. Az egyetemi énekkarok hangversenye. 5.10. Hogyan mulattak száz év előtt Pestet? 6. A magyar magyar hősei. 6.30. Jazz hangverseny. 7.40.

Gyorsiró tanfolyam. 8. Szolnoki Farkas Jancsi és cigány zenekarának hangversenye. 9. Hadifoglyok a magyar irodalomban. Zilahy Lajos előadása. 9.30. A Magyar Keresztény Leányegyesületek Nemzeti Szövetsége előadó estjének közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. Majd Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a Hungaria szállóból. — Bécs. 12.30. Silving zenekar. 13.40. Sarobe Celestino lemezek. 14.10. Operett részletek gramofonon. 16.30. Mit zenélnék a gyermekek? 16.55. Beethoven: Változatok a D-dur szonátából. 18. Winternitz zenekar. 20.20. Benesch Senta csellólátéka. 21.15. Krauss Leó: A csaló, fantasztikus op. 2 felv. 23.30. Táncczene a Dóm-kávéházból. — Belgrad. 12. Déli zene. 13.05. Gramofon. 13.35. Gracsa-nin cigányzenekar. 16.45. Gramofon. 18. Rádiózenekar. 21.15. Warszawa. — Berlin. 18.40. Vidám alpesi dalok. 20.10. Kávéházi zene. 22.10. Schreker Ferenc zeneszerző műveiből. 23.30. Szórakoztató és táncczene. 1-1.30. Közvetítés a Neue Weltből: Berlini fiúk, kabaré és dalest. — Hamburg. 21.15. Bécsi keringők és operettek. 23.30. Könnyű zene. — Kassa. 12.30. Gramofon. 13.30. Déli zene. 15.30. Hemerka zenekar. 18. Vonósnégyes. 19. Sebesi Ernő: A bosszu halála, elbeszélés magyarul. 19.40. Magyar mesék. 21. Opera a Városi Színházból. — Langenberg. 18. Délutáni zene. 21.15. Joshitomo művei. — Milano. 17.45. Gramofon. 17.55. Könnyű zene.

Spitz Sándor bankbizományos

Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 8. szám.

Külföldi pénzek vetele és eladása legkedvezőbb arányban

— Külföldi átutalások — Hitelek közvetítések. —

Román osztálysorsjegyek eladási helye.

Műjegyzeceket osztálysorsjegyre már most elfogadjuk. Vidéki megbízások pontos elintézésre.

L. osztály huzása április hó 23-24-én.

Eredeti árak:

1/1 Lej 1000.— 1/2 Lej 500.— 1/4 Lej 250.— 1/8 Lej 125.—

A felszámolásban levő aradi Ipar és Népbank pénzváltó üzletében

általán eladott 12672. sz. magyar osztálysorsjegy

600.000 aranykoronát nyert.

Figyelem!

Használja ki mindenki a kedvező alkalmat és szerezzze be szükségletét jóval nári áron alól

Schäffer Henrik

cégnél, a Fehér Keresztel szemben. Raktáron tartok: mindenféle civil szövetet és kellékeket, sapkákat, stb. Különböző katonai felszerelési cikket, katonai és egyéb egyenruházati szöveteket, sapkákat, gombokat, stb.

Egy egész öltönyre való gyapju kelme Lej 350-tól kapható.

Valódi nyári rózsakrumpli

házhoz szállítva... 330.— L.

Makói hagyma kgr. 6.—

Fehér bab ... .. 4.50.

Krammer,

v. Calvin János-utca 9. sz.

Árverési hirdetmény.

A milovai orth. egyház vasárnap, március 6-án, délután 4.30-kor árverésen eladásra bocsájt cca 200 köbméter 22-50 vastagságú tölgyfarönköket. Felvilágosításokat ad az ottani Plébánia hivatal.

Gyümölcsvadcsemeték:

Doucin, Prunus avium sylvestris, St. Julien, birs stb. Erdészeti fák, lomb- és tűlevelűek magcséméitől, továbbá ribiszke, pöszmété, málna, Olcsó gyümölcstakak. Prima fák!

Kolauch Károly

faiskolagazdasága, Szeged

ABC

utasok részére:

A: Ha Budapestre jön, szálljon meg a dunaparti elsőrangú **BRISTOL** szállodában.

B: mert olcsó áron nyújt mindent: szépszobát, kitűnő ellátást és szórakozást, hisz úgy a délutáni teánál, mint az esti vacsoránál tánc van.

C: Mindezt (szobát teljes kitűnő ellátással) — a szoba fekvésétől függőleg — már napi 12 pengőért kaphatja